

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA szeptember 8.

248. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Az adóegységesítési törvény bizottsági tárgyalásánál az általános jövedelmi adó kérdésében ellentét merült fel a radikális párt parasztképviselői és a Radics-párt közt. Az egyik radikális párti parasztképviselő szemére hányta a horvát parasztpártnak, hogy letér a parasztpolitika ösvényéről, amikor az általános jövedelmi adót megszavazza. A Radics-párti bizottsági tagok nem is tartották szükségesnek a szemrehányás visszautasítását és a vitás szakaszt szó nélkül elfogadták, ami — politikusokról lévén szó — nem jelenti azt, hogy az általános jövedelmi adó bevezetését helyeslik. Viszont az a kormánypárti képviselő, aki a kérdéses szakasz elvetését javasolta, valószínűleg szintén nem csinál káoszt abból, hogy pártja a szerbiai, délszerbiai és montenegrói parasztnak nevében előterjesztett követelést nem vette figyelembe. Egy pénzügyi természetű törvényszakasz, akármennyire belevág is a nép érdekeibe, nem alkalmas politikai vihar előidézésére. Az ellenzéki pártok az általános jövedelmi adó problémáját nem a parasztpolitika szemszögéből, hanem az adózó polgárság összességének álláspontja szerint itélték meg. Amikor azonban nagyok az ugynevezett reális adók, akkor az általános jövedelmi adónak semmi létjogosultsága. E tekintetben nincs különbség paraszt, kereskedő, vagy iparos közt. Ha tehát ennek az adónemnek bevezetése igazságtalan, akkor nemcsak a parasztságot éri sérelem, hanem minden más osztályt is, amelyik egyébként is súlyosan meg van adóztatva. Azonban akárhogy áll is a dolog, a szakaszt megszavazta a bizottság és ha sor kerül rá, el fogja fogadni, ami a pártokat esőfálhatná. A maga prózaiságában sokkal fontosabb ez az ügy, semhogy a pártok erőviszonyaiban a legcsekélyebb eltolódást idézhethetné elő.

*

A Nikics-affér — az más. Abban akad bőven munkaképességét szétroncsolhatja. Ezen a ponton Radicsék annyira nem ismernek tréfát, hogy a parlamenthez beterjesztett interpelláció alakjában emelnek vádat az általuk támogatott kormány egyik minisztere ellen. Az ilyen ellentétnek már van sava-borsa, ingerlő ize és gyújtó hatása. Ez már virulens politika, amely robbant. Amióta a horvát parasztklub meghozta ismeretes határozatát az erdőügyi miniszter ellen, egy szó sem hallatszik többé arról a nagyszabású szanálási akcióról, amelyben Krajac kereskedelmi és Pucelj földmívelésügyi miniszter, a Radics-párt két bizalmi embere lettek volna a főtényezők. Ha Nikics bennmarad a kormányban, akkor a gazdasági élet betegségének gyógyítása nem sürgős, sőt válságba sodródik maga a megegyezés is, amely az államélet konszolidációjának alapja. Radics mint közoktatásügyi miniszter annakidején a tanügyek depolitizálásáért igért. Ugy látszik azonban, nemcsak a reszortok depolitizálására, hanem az egész közélet politikai hőfokának leszorítására van szükség, hogy az alkotó munka folytonosságát függetleníteni lehessen a minduntalan fölbukkanó poli-

tikai köntösbe bujtatott személyi természetű követelésektől. Nikicsel, vagy Nikics nélkül, de olyan kormány kell az országnak, amely akar és tud dolgozni a nép javáért. A közvéleményt sokkal inkább érdekli az adóegységesítő törvényjavaslat 93. szakaszának tartalma, amellyel a pártok legfeljebb egy kis debataálás erejéig foglalkoztak, mint a Nikics-ügy, amely esetleg döntő kihatással lesz a kormány összetételére.

A pártpolitikai elfogultság tulterjedésére jellemző az a kommentár, amit az ellenzéki pártok konferenciája fűzött már előre Nincicsnek a népszövetségi ülészak elnökévé történt megválasztásához. Annak az aggodalmának adott az ellenzék kifejezést, hogy ezt a kétségtelen külpolitikai sikert más téren kell majd az országnak megfizetnie. Mire céloz ezzel, nem lehet tudni, annyi azonban tény, hogy a kétely elhínt-

sével az esemény jelentőségét kicsinyíti le. Pedig vitathatatlan, hogy az S. H. S. királyság presztizsét gyarapítja, ha külügyminiszterét éppen akkor választják a népszövetségi ülészak elnökévé, amikor Németország felvételének történelmi akusára készülnek. Olyan megtiszteltetés ez, hogy kár ennek az erkölcsi értékét is lehozni a belpolitika kicsinyes pártoskodásának szennyes mozarába.

Konfliktus a kormány és a Narodna Banka között a bankkormányzói állás betöltése körül

A kormány jelöltje Markovics Jován külügyminiszterhelyettes — Az igazgatóság a jelenlegi alkormányzót kívánja a bank élére állítani

Beogradból jelentik: Szerdán délelőtt ülést tart a Narodna Banka igazgatósága, hogy megejtse a jelölést a Weibert György távozásával megüresedő bankkormányzói állásra. A bank statutumai szerint a kormányzó kinevezése a király joga, aki az igazgatóság által kiszemelt öt jelölt közül nevezi ki a bank kormányzóját.

A kormány jelöltje Markovics Jován külügyminiszterhelyettes, akinek apja szintén a bank kormányzója volt. Markovics Jován jelölése körül azonban érdekes konfliktus támadt a kormány

és a Narodna Banka között, amelynek igazgatósága nem hajlandó a külügyminiszterhelyettes jelölni. Markovics Jován kormányzósága növelné a kormány befolyását a Narodna Bankára, amit a kormány szükségesnek is tart, mert a bank eddig nem mindig követte a kormány pénzügyi politikáját. Az igazgatóság dr. Protics Dragutin jelenlegi alkormányzót kívánja első helyen jelölni, négy más jelölt mellett, akik szintén az igazgatóság tagjai közül kerülnek ki. Kormánykörökben azért látják szívesen, hogy a kormányzó a jelenlegi igazgatóság valamelyik

tagja legyen, mert a kormány szerint az igazgatóság szűkkörű klubbiznisztikát folytat a hitelek folyósítása körül.

A kormány reméli, hogy az utolsó pillanatban mégis sikerül rábírnia a bank igazgatóságát Markovics Jován jelölésére.

Markovics Jován tudvalevőleg az S. H. S. királyság kinevezett budapesti követe, de nem foglalta el állását, mert közvetlenül kinevezése után a Pasics-kormány megbukott és ő a külügyminiszterhelyettesi állást nyerte el.

Október 4-ikén ül össze a nemzetgyűlés őszi ülészakája

Trifkovics házelnök résztvevett a keddi minisztertanács ülésen

Beogradból jelentik: Sztanojević Áca, aki hétfőn este érkezett Beogradba, a keddi nap folyamán a radikális párt több vezető tagjával lépett érintkezésbe, akik felkeresték őt Páris szállóbeli lakásán. Sztanojević Áca megjelenése a fővárosban természetesen a legkülönbözőbb kombinációkra ad alkalmat, mert a radikális párt nesztorja rendszeresen csak akkor jön a fővárosba, ha a radikális pártot fontos problémáinak megoldása válik esedékesé. A tárgyalásokból, amelyeket Sztanojević Áca folytatott, nem sok szivárgott ki a nyilvánosságra, csak annyit sikerült megtudni, hogy informálódott az általános politikai helyzetről és a radikális pártban uralkodó állapotokról. Sztanojević Ácának előreláthatólag Petrović Nasztáz visszatérése körül is szerepe lesz: erre vall az a körülmény is, hogy Petrović Nasztáz a napokban meglátogatta Sztanojević Ácát Knyezsevácon.

A csehszlovák képviselői látogatásának előkészítése

Kedden délelőtt fölkereste Trifkovics Márkót, a parlament elnökét Davidovics Ljuba és a csehszlovák képviselők látogatásának előkészítése ügyében tanácskozott vele. A parlament elnöke később Uzunovics miniszterelnököt kereste fel ebben az ügyben és onnan távozva, a kö-

vetkezőket mondotta az újságíróknak:

— A miniszterelnöknél tett látogatásom összefügg a csehszlovák képviselők tervbevett beogradi útjával. A csehszlovák képviselők október 3-ikán érkeznek és 10-ikéig maradnak. A vendégek a következő városokat látogatják meg: Beograd, Topola, Szkoplje, Zagreb, Ljubljana, Susák és Bléd.

Arra a kérdésre, hogy mikor hívják össze a parlamentet, Trifkovics Márkó kijelentette, hogy október 3-ika után.

Nikics utazása

Nikics Nikola erdő- és bányaiügyi miniszter szerdán este Szlavon-Bródban utazott, ahol résztvesz a Mészics Matija születésének százéves fordulójára alkalmából rendezendő ünnepségen. Nikics Bródból boszniai inspekción körútra megy, azután Zagrebba utazik.

A minisztertanács es ülése

A minisztertanács délelőtt tizenegvtől egyig ülést tartott, amelyen reszortügyeket tárgyaltak. Ezek elintézése után a kormány bevonta a tanácskozási Trifkovics Márkót, a parlament elnökét is és megállapodott vele a parlament megnyitására időpontjában. Eszerint a parlament őszi ülészakát október 4-ikén nyitják meg, még pedig a csehszlo-

vák képviselőkre való tekintettel, ünnepélyes formában.

Jugoszláv delegáció Athénben

A jugoszláv-görög ideiglenes szerződéssel összefüggő ügyek elintézésére Lazarević Milán dr. kereskedelmi és Sztójković Velja dr. földmívelésügyi miniszteri osztályfőnök kedden Athénbe utaztak. A két osztályfőnök hosszabb ideig fog a görög fővárosban tartózkodni.

Az agrárügyi államtitkár Becekeréken

Suvakovics Lázár agrárügyi államtitkár kedden reggel Becekerékre érkezett. Az államtitkár a becekeréki agrárügyi hivatal ügymenetét fogja megvizsgálni.

Elbocsájtják az orosz tanítókat

A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely közli, hogy a jugoszláv közoktatásügyi szolgálatában már megfelelő számu képesített tanító van, ami feleslegessé teszi az ideiglenes alkalmazott orosz emigráns tanítókat. A rendelet utasítja a tanügyi hatóságokat, hogy ezeket az orosz tanítókat haladéktalanul bocsájtják el. A szombori tankerületből hat orosz tanítót bocsájtottak el a rendelet alapján.

Közkönyvtárrá alakul

a szubotical városi könyvtár

E napokban nyitják meg a közönség számára

A szubotical városi tanács a múlt heti tanácsülésen elhatározta, hogy a városi könyvtárat nyilvános közkönyvtárrá alakítja át. Az előkészítő munkálatok már megtörténtek és a közkönyvtárt néhány nap múlva a közönség rendelkezésére fogják bocsátani.

A városi tanács határozata értelmében a könyvtárból bárki kölcsönözhet könyvet. Aki a könyvtárat igénybe akarja venni, annak havonta tíz dinár használati díjat kell lefizetni. A kikölcsönzött könyv után husz dinár óvadékot kell letenni, amely összeget a könyv visszaszolgáltatása után visszatérítik. Ritka könyveket, újságokat, kéziratokat a könyvtárból nem lehet kivinni és azok csak a könyvtár olvasótermében olvashatók.

Korzikai pálya a világháború után

Nemzetközi szélhámost tartóztattak le a bécsi rendőrség

Bécsből jelentik: Az elmúlt hónap közepén Karinthyban Trasing községben nagy betörést követtek el *Krakmanné asszony* kastélyában, ahonnan több szekrény feltörése után igen nagy értékű ékszereket és sok arany pénzt vittek el. A betörés gyanúja egy Stutz nevű munkásra terelődött, aki a kastélyhoz tartozó birtokon dolgozott. A gyanús férfi a betörés után nyomtalanul eltűnt.

Stutz a megindított nyomozás során most a bécsi rendőrség kezébe került. A házkutatás alkalmával több olyan ékszert találtak nála, amely a trasingi kastélyban elkövetett betörésből származik. A letartóztatott férfi, aki beszédeben állandóan több nyelvet kever össze, eleinte azt mondta, hogy Stutz Gáspárnak hívják, később azonban bevallotta, hogy a neve *Chinelli Domenico* és korzikai születésű cipészsegéd. Chinelli 1907-ben belépett az idegenlégióba, ahol különböző szolgálati kihágások miatt 1909-ben öt évi börtönrre ítélték. Büntetésének kitöltése közben egy fogoly-

társa ellen elkövetett gyilkossági kísérlet miatt a büntetését öt évvel meghosszabbították, 1918-ban meg akart szökni a börtönből, de a szökési kísérlet meg hiúsult és ismét két évvel hosszabbították meg a büntetését.

Tíz évi rabság után, 1919-ben végre sikerült megszöknie. Hamis iratokkal Marseillebe jutott, majd visszatért szülőhazájába, ahol megtudta, hogy *apja már 1912-ben meghalt*. Ezután Genuába ment, de a következő évben, 1920-ban, az ottani munkászavargások idején *jogtalan fegyverviselés és hamis név használat* miatt négy hónapra ítélték. Büntetésének kitöltése után Nápolyba ment

és cipézmesterséget folytatott. 1924-ben a nápolyi rendőrség letartóztatta és Florenzbe szállította, ahol internálták. Florenzből a rendőri tilalom ellenére Livornoba, majd Pizába szökött. Pizában ismét lefogták és visszaküldték Florenzbe, ahol tiznap elzárásra ítélték és örökre kitiltották Olaszországból. Ez év elején a Brenneren keresztül Ausztriába jött. A bécsi rendőrség most felveszi az érintkezést a párisi, római, berlini, müncheni, florenzi rendőrségekkel és a többi helységek hatóságaival, ahol a kalandosmultu férfi megfordult, hogy személyazonosságát pontosan megállapítsák.

A levegő hőse légi utjáról

A noviszadi repülőverseny győztese

Bajdák Leonid főhadnagy nyilatkozik a Bácsme gyei Napló számára — Átlag 195 kilométeres sebességgel tette meg 1370 kilométeres útját

Bajdák Leonid főhadnagy, a hétfői repülőversenyen elsőnek beérkezett Breguet XIX. A. 83. számú repülőgép pilótája és Csencsics Pavle I. osztályú százados, a nyertes gép megfigyelőtisztje, kétségtelenül a nap hősei. Az ő nevükhöz fűződik az az abszolút nagy győzelem, amelyet arattak, az első jugoszláv katonai repülőversenyt ők nyerték meg s ez által megörökítették nevüket a katonai aviatika történetében.

Egy órával azután, hogy Bajdák Leonid hét óras versenye után ismét földet ért, fogadta a *Bácsme gyei Napló* munkatársát, akinek elmondotta útjának érdekesebb részletét.

Előbb a saját személyi adatai felől kérdezzük.

— Déloroszországi, odesszai vagyok és eredetileg, mint pilóta az orosz hadseregben szolgáltam, végigharcoltam a levegőben a világháborút, amelynek végzetével Jugoszláviába emigráltam és itt is azonnal beléptem a katonai aviatika szolgálatába. Eleinte, mint szerződött pilóta működtem, utóbb kineveztek régi rangomba. Összesen öt és fél éve vagyok a jugoszláv hadsereg pilótája. Közel 2000 órát töltöttem a levegőben, amelyből több, mint 600 órát az ellenség felett töltöttem. Egyszer zuhantam le és

pedig ezidén áprilisban, harminc méter magasságból, amikor motordefektusom támadt, de semmi komoly bajom nem esett.

— A hétfői verseny jelentősége nagyobb, mint talán látszik, mert a jugoszláv repülők kedvezőtlen meteorológiai viszonyok mellett és rendkívül kedvezőtlen területi nehézségekkel küzdve, birkóztak meg súlyos feladataikkal, amelyeket nem lehet alábecsülni és repülőink tanúságot tettek arról, hogy betöltik hivatásukat.

— Én elsősorban repültem Jugoszláviában nagy hegyek felett és ezen az úton több, mint ötszáz kilométert töltöttem a levegőben. Az egész úton nem táplálkoztunk, felszállás előtt nem reggeliztünk és üres gyomorral szálltunk fel. Szkopljén egy pohár limonádét ittam és Zagrebben egy fél tábla csokoládét ettem. Nem voltam éhes, csak az a vágyam volt, hogy mielőbb Noviszádra érkezsem.

— Reggel 5 óra 45 perckor indultunk és a sorshuzás a negyedik starthelyet juttatta nekünk. Szkopljében és Zagrebben 50—50 perc szünetet tartottunk, amely idő alatt olajat és benzint vettünk fel és átvizsgáltuk a motorunkat, amely mindvégig kifogástalanul működött.

— Az egész utat 7 óra 9 perc és 7 másodperc alatt tettük meg és Noviszadra 2 óra 37 perckor értünk. Repülő-

gépünk Szkopljére és Zagrebbe is, különben a célhoz is elsőnek érkezett.

— A hétfői repülőverseny kedvezőtlen légköri viszonyok mellett zajlott le, kevés kivétellel az egész útvonalon sűrű felhőkön kellett keresztülni haladnunk, lefelé a földre még le tudtunk nézni, de magunk előtt semmit sem láttunk, pedig ez a legfontosabb. Beograd és Szkoplje között az égbolt négyötöd részben erősen felhőzött volt, Szkoplje és Szarajevó között szintén, azontul már kedvezőbbek voltak a légköri viszonyok. Legkedvezőbbek Zagreb—Noviszad között, de itt sem volt tiszta az égbolt.

— A pilóta vezetni ugyan a repülőgépet, de azért a munka és a dicsőség teljesen megoszlik közte és a megfigyelőtiszt között, aki térképpel a kezében karmozdulatokkal és ha szükséges írásbeli értesítésekkel jelzi az utirányt. A pilóta előtt van ugyan iránytű, de a tájékozódás mégis a megfigyelő feladata.

— Noviszadról elindulva Ruma és India között Beogradot jobbra elhagyva, Sabáctól jobbra Kraljevó fölélt elrepülve értünk Szkopljébe, ahova még három gép érkezett, ott tartózkodásunk ideje alatt. Szkopljéből Szarajevó felett haladtunk el, csupa magas hegyeket láttunk. Ez az utszakasz volt a leghosszabb, mert 3 órát töltöttünk egyhuzamban a levegőben.

— Átlagos sebességünk 195 kilométer volt, de volt egy rövid szakasz mindjárt Noviszad után, amikor 225 kilométer órasebességgel mentünk. Szkopljéig 1500, onnan Szarajevóig 2500, Szarajevó—Zagreb közt 1500—1600, végül Zagreb—Noviszad között 700—800 méter magasságban repültünk. Versenyzőtársaink közül senkit sem láttunk együtt a levegőben. Szkopljei tartózkodásunk alatt még 2 repülőgép érkezett meg.

— Mint győztesek, megkaptuk a király díszes serlegét, amelybe belevésik a verseny napját és a győztes pilóta és megfigyelő tiszt nevét. Ez a serleg a repülőezred tulajdona marad, míg én, mint a győztes gép pilótája, megkaptam a király nagyerékű ajándékát, a díszes aranyórát s a 10.000 dináros díjon az Aero-klub megfigyelőjével osztozkodtunk.

— Fáradt voltam, de büszkén számítottam le abban a tudatban, hogy az első jugoszláv katonai repülőverseny győztes gépének kormánykereke az én kezemben volt.

Bécsi vásár 1926.

Az étteremben nem volt üres asztal. Az asztalnál azonban egy magános ur szélesen nekikészülődött a vacsorának. Bécsi szeletet rendel citrommal és nem veszi le a szemét az étlapról. »Gestattet« zavarom, hogy az egyetlen szabad széken helyet foglalják az asztalnál. Nincs semmi ellenvetése, sőt az étlapot is átengedi rövid használatra. Amíg tálnak, borral csinál utat a bécsi szeletnek. És ismerkedik.

— Ein sehr feiner wein ist das. Vorzüglich! — kezdte a társalgást. Gomblyakában egy Messze-jegy csúng, büszkén, mint valami Mária Terézia rendjel. Egyenesen Jugoszláviából jött fel a bécsi Messzére. Ő Bécsben idegen. Mi tagadás, ezt nyomban észre lehetett venni rajta. Ha egyéb jel nem is árulta volna vendég voltát, az első pillanatra sejténi kellett a homloka mögött azt a buta kis számológépet, amely többnyire minden Bécsbe érkező külföldi agyában elrejtve hangtalanul folyton azt számolja, hogy az elköltött osztrák koronák mennyit tesznek ki hazájuk törvényes pénznemében. Asztaltársam — nevezük őt Klein urnak — láthatatlan számológépe vilámgyorsan működött, amíg az étlapot olvasta már tudta, hogy a bécsi szeletnek osztrák shillingben feltüntetett ára mennyi osztrák koronának, az osztrák korona mennyi dinárnak felel meg és így összesen dinárért három bécsi szeletet kaphat otthon. Az otthoni bécsi szeletek közül egy is legalább négyszer akkora, mint ez a jelen terítéken levő bécsi szelet, tehát a mérleg egy oly tulajdonság, amelynek egyenlegét én még logaritmus segítségével sem tudnám kiszámítani. De Klein ur a tizedes törtre menő pontossággal ceruza nélkül mindezt ki tudta számítani. Nem is csodálom, kereskedő ember, rizsben utazik és bérletjegyet akar venni a jugoszláv államvasutak összes vonalaira, csak azt sajnálja, hogy ott nincs még

bérletjegy. Azelőtt a magyar vasutakon volt. Ezt is csak azért tudom, mert tőle tudom. Ő viszont az iránt érdeklődött, hogy vajon én is a bécsi Messzére jöttem-e? Én állandóan Bécsben vagyok, nem is tudom hogy Messze van nálunk. Klein szorgalmasan ültette poharát. Valami szándékosság látszott ebben a szorgalomban, mint aki okkal vigasztalódik itálban. Csak családott emberek nyelnek ilyen kortyokat.

— Ez a boroska nagyon izlik nekem és új fistlit rendeltem. Most megpróbálok szódával. — Kiderült azonban, hogy a tisztja szőlőnedv jobb és a további borok már szódamentesen kerültek az asztalra. A tortánál elmondta Klein, akinek fején már a tisztesség ősz haiszájai jelentkeztek, hogy a Hotel zum Drei Kvasztinban vett szobát.

— Ej, ej, Klein ur, hisz ez a szálloda egy olyan szálloda, ahova szerelmes párok térnek be. Ugyáltszik, ön nagy kújon...

Sóhajtvá, de mégis tiltakozóan hártotta el a gyanút:

— Ez most egy tisztességes családi szálloda. Én nem vagyok kalandóra kapható!

— Pardon, ó pardon én nem akarom Klein urat rossz színben feltüntetni. Bizonyára családos?

— De mennyire az! A fia vezeti az irodát. Komoly fiatalember. Komolyabb mint az apja. Nyomban becsatolja a fotográfiát és megmutatja leánya fényképét is.

— Ez pedig itt a leányom. A fényképen mint cigány nő karját vet a kereskedők jelmezestélyen.

— Alle Ehre! — törtem ki a ragadtatással. Ilyen szép cigány nőt még nem láttam, pedig sokat láttam életemben.

— Spanyol! — tette hozzá apa büszkeséggel. Majd nyomban elszomorodott is fenéki kiitta a borát. Semmi tée-vés, ennek az urnak nagy bánat nyomja

a fejkét. Szeme a távolban révedezett, az orra alatt mormogta:

— Hogy mondom el majd a gyermekeimnek?

— Mi baja van uram? Mi történt önnel?

Nem kellett kétszer sem biztatni, a jugoszláviai rizs utazó feltárta titkát.

— Egy tavaszi kabátot akartam venni a leányomnak, akinek fényképét látni tetszett? Ha már a Messzére jöttem, veszek valamit. Megvottem a kabátot, de azt hiszem, hogy nagyon befeküdtem. Egy vagyont költöttem a kabátra. Bemegyek az áruházba, az üzletvezető ezer és ezer kabátot hordat elém. Ott álltunk egy kabát tengerben. Mindgyárt gondoltam, hogy jó lesz vigyázni és csak megtekintem a választékot, de ha drága nem veszek. Egy zöld, egy almazöld kabáttra esett a tekintetem. »Uraságnak nincs talán divatszalonja? — kérdezte az üzletvezető, hogy megtalálja annyi kabát közül a legdivatosabb és legfinomabb darabot?« Jó, jó gondoltam magamban, nekem maga sokáig beszélhet, én nem esem csapdába, én úgy sem veszek itt kabátot egy ilyen drága helyen. »Ha megtetszik engedni, nyomban bemutatam önnek, hogy hogyan fest ez a kabát« — mondta és odaintett egy kisasszonyt, aki ugyanolyan alak mint a leányom, A méreteket megvotlak adva. Nagyon szép kisasszony volt, gyönyörűen tudott nézni a szemével és nagyon sikkessen forgolódott. Az üzletvezető meg folyton beszélt:

— Majd én illusztrálom uraságnak, hogy milyen feltűnést kelt még Bécsben is egy ilyen model kabát! — Azzal szólt a kisasszonynak, hogy vegye fel a kalapját is és sétáljon a kabátban az üzlet előtt és mi majd figyeljük meg, hogy micsoda esemény lesz ebből a bécsi korzón. Hát kimentünk az utcára. A kisasszony megállt a kirakat előtt, mint egy idegen gusztálta a kirakatot, mintha nem is tudná hogy a kirakat

milyen üzlethez tartozik. Szépen öszszebogta magán a kabátot, mintha az övé volna és sétált a korzón. Az emberek tényleg utána fordultak. Előkelő urak és dámak utána néztek és kezdtek beszélni a kabátról, úgy hogy a kisasszony szinte pirult a megjegyzésekre. Mondhatom, hogy nagyon szép és elegáns volt a kabátban. Visszamentünk az üzletbe, kíváncsiságból megkérdeztem a kabát árát.

— Ötmillió korona.

— Hárommilliót adok érte.

— Wie es geht und steht. Másiót órai alku következett. Ezt a pénzt nem adhatom egy kabátért, hisz ez dinárban egy vagyon! A hárommilliót is csak azért ígértem, hogy az üzletvezető lássa, hogy komoly vásárlási szándékaim vannak és nem akartam hiába fárasztani. A kisasszony ez alatt zavartan rakosgatta el a kabátokat.

— Vegye csak fel még egyszer ezt a darabot — mondta neki az üzletvezető. Én felszegtettem.

— Ich danke! — mondta olyan meleg hangon, mintha hangja is vattelinóva volna jó meleg vattelinnal, nemcsak az almazöld kabát. — Nygon szivesen; drága — gondoltam magamban. Szeretném ezt a kabátot esti világításban látni. Wie es geht und steht. Hárommillió-ötszázézetet ígértem. Többet nem adok, én nem lepom a pénzt.

— Nának nincs alku — mondta az üzletvezető. — Ugy-e kisasszony?

A kisasszony kedvesen mosolyogva nézett rám, azt mondta, hogy ugy bizony. Otthon felemelem a rizs árát, de megveszem az almazöld kabátot, hadd legyen boldog a leányom.

— Jó, megveszem a kabátot. De kérem legyen szives a kisasszonnyal a hotelemben küldeni. Egymillió előzetes adok, a resztet majd az átvételnél kifizetem. Egész este otthon leszek, tessék elküldeni, meg akarom nézni, hogy milyen esti világításban. Ha valamit iga-

Tönkrement utak

A megyei építésügyi hivatal felülvizsgálta az árvíz alkalmával megrongált utakat

Szomborból jelentik: Az építésügyi miniszterium — mint a *Bácsme gyei Napló* megírta — nemrégben utasította a szombori megyei építészeti hivatalt, hogy állapítsa meg milyen károkat tett az árvíz a megyei utakban, mennyibe kerül a kijavításuk és a javítási munkálatokat haladéktalanul kezdjék meg. Az utasítás értelmében az építészeti hivatal felülvizsgálta valamennyi közutat és a vizsgálat eredményéről elkészítette jelentését, amelyet most terjeszt fel az építésügyi miniszteriumhoz.

A jelentés megállapítja, hogy az árvíz a következő utakon okozott nagyobb károkat. Tönkre ment az *Apatin—Bogojevói* ut 12—19 kilométer szakasza. A *Szrpszki—Miletics—Bogojevó* közötti ut 7—12 kilométer szakasza. A *Bogojevói vasutállomáshoz vezető ut teljesen*, a *Szombor—Palánka* közötti utnak *Deronje—Bács* és *Tovarisevó* közötti utszakasza, a *Bács—Novoszeló* közötti ut 1—2, 5—6, 13—14 kilométer szakasza, a *Bács—Vajsza* közötti ut 5—10 kilométer szakasza. *Palánka—Novisad* közötti ut 5—6 kilométer közötti szakasza, a *Belye—Batina* közötti ut 1—2, 5—7 kilométer közötti szakasza és az *Oszijek—Udvar* közötti ut 244—249 kilométer közötti szakasza.

Legnagyobb mértékben pusztultak el az utak *Bogojevó* és *Apatin* környékén, ahol hosszabb kiterjedésű uttesteket sodort el az áradás. Ezeknek az utaknak a helyreállítása nagy munkával jár és sokáig fog tartani, főképp amiatt, mert a szállítási nehézségek következtében a szükséges kavicsanyagot nem tudják idejében előteremteni.

A többi megyei utak állapota kielégítő. A megrongált és tönkrement utak teljes helyreállítása is már megkezdődött, azonkívül *Csurug* és *Zsablya*, valamint *Novisad* és *Kovin* községek között teljesen új utakat fog építeni a vármegye. Ezeknek az utaknak a kiépítése 1927-ben fog befejeződni.

Bács vármegye közigazgatási bizottsága keddi ülésén többek közt foglalkozott a megyei utadó kérdésével és nagyobb összeget irányzott elő az utak karbantartására.

zítani kell rajta, a kisasszony majd megigazítja.

— Pontosan elküldöm, magamat ajánlom. — Bucsuzott az üzletvezető. A vizionlátásra — bucsuzom én a kisasszonytól.

Nyomban hazasiettem a szállodámba. Folyton a szép kisasszonyra gondoltam, hogy ne egyem magam nagy könnyelműségemért. Izgatottan lestem, hogy mikor hozza már. Milyen kedves, hogy ő hozza. Nem is sajnálom, hogy ötmilliót kidobok. Tízszor érdeklődtem a portásnál, vajjon nem kerestek-e? Végre nyolc órakor kopognak. Alig jött ki a számon:

— Kérem! És izgatottan felnyitottam az ajtót. Majdnem elvágódtam. Egy kifutó fiú hozta nekem a kabátot. Egy kamasz állt az ajtóban a csomaggal és a számlával.

— Mit szól uraságod ahhoz a szemtelenséghez? — kérdezte Klein ur kikelve.

Uraságom nem szólt semmit. Szinte hallottam, hogy recseg és ropog Klein ur agyában a számológép, elromlott a masina, amely ezuttal elszámította magát. Az almazöld kabát árába bele kalkulálta a kisasszonyt, aki miatt a kabát annyira megtetszett Klein urnak.

És most ott van a szállodai diványon az üres ruhadarab. A csalódás hernyói rágták Klein ur máját, a hernyók a májról átkusztak az almazöldre. Bár csak felfalnák, hogy ne is lássa soha többé! Vagy majd egyszerűen a vonatban felejté, mert hisz nincs bátorsága, hogy otthon bevallja, hogy ötmilliót adott a kabátért.

— Rémes drágaság volt abban a Bécsben — meséli majd a gyermekeinek. Egy kabátot akartam venni és ötmilliót volt pófánk kérni. Egy kabátért minden nélkül ötmilliót. Nem volt szívem annyit pénzt kidobni.

— Jó tetted papa!

Fogja mondani a leánya. És titokban távozik egy könnyesepp fekete szép cigány szeméből... akinek pedig nem volt más álma, mint az almazöld. Eos.

Egyesülnek a szlovák és német evangélikusok

A vajdasági szlovák evangélikusok közgyűlése az egyesülés mellett

Novisadról jelentik: A vajdasági szlovák evangélikus egyházkerület kedden tartotta meg kerületi közgyűlését a noviszadi evangélikus templomban. A közgyűlést *Wellesz Ádám* loki esperes egyházkerületi elnök nyitotta meg, kinek beszéde után dr. *Micsatek Lajos* világi elnök üdvözölte a megjelenteket. A közgyűlés napirendjén több fontos pont szerepelt, köztük a lelkészek nyugdíjintézetének felállításáról szóló javaslat, amelyet rövid vita után a közgyűlés elfogadott.

A közgyűlést, mely délben ért véget, bankett követte. Délután az egyházkerületi zsinat választmánya tartott ülést, amelyen *szobakerült a vajdasági német és szlovák evangélikus egyházak egyesülésének kérdése is*. A szlovák egyházban két frakció van; az egyik *Micsatek* az élén az egyesülést kívánja, a másik, a kisebb csoport, viszont a két egyház fuziója ellen foglal állást. A zsinati választmány *elvileg kimondotta az egyesülés szükségét* és kidolgozott egy elvi alapot, amely mellett a két egyház egyesülése megtörténhetik. A főirányelvek a zsinati választmány tervezetében:

mindkét egyház megtartja teljes öndőlőségét, saját püspöke, saját presbitériuma lesz és csupán közös vezérpresbitériumot választanak, mely az evangélikus egyházat érintő fontos kérdésekben fog határozni. A vezérpresbitérium mandátuma három évre szólna és annak egyházi és világi elnökei felváltva németek és szlovákok lennének. A muraközi vendékek, akik eddig a német egyházhoz tartoztak, az egyesüléssel visszakerülnének a szlovák egyház kebelébe. Az egyesülés ügyében a két egyház vezetői a legközelebbi együttes ülésre fognak összejönni, melyen megbeszéltek a fuzió feltételeit. Arról még nem történt döntés, hogy ezt az ülést hol tartják meg.

A bácskai szlovák egyházban kedden folyt le az esperes választás. Az egyház tizenegy községe írásbelileg adta le szavazatát, amelyből *Starke Sámuel* petrováci lelkész öt, *Klobusicki Gusztáv* kulpini lelkész hat szavazatot kapott. A szavazatok felülvizsgálását egy magasabb egyházi fórum fogja elvégezni. Az egyházkerület világi felügyelőjének *Jeszenszki Károly* petrováci kereskedőt választották meg.

Leverték a spanyol katonai zendülést

Alfonz király a köztársasági mozgalom fellángolása miatt pártolt el a lázadó tüzértisztektől — A direktórium a legszigorubb cenzurát léptette életbe Spanyolországban — Egyes vidéki helyőrségekben véres összeütközésekre került a sor a kormányhü és a lázadó csapatok között

Szombaton kezdődik a népszavazás a diktatúráról

Párisból jelentik: Az *United Press* jelenti a spanyol határról, hogy odaérkezett utasok szerint

az egész spanyol hadsereg forrong és általános felkelés van kitörőben.

A direktórium parancsot adott ki, a melynek értelmében *azonnal le kell tartóztatni mindenkit, akár katona, akár polgár az illető, aki részes a kormány elleni összeesküvésben.*

Ezzel szemben madridi félhivatalos jelentés szerint

Spanyolország minden részében nyugalom van.

A vidéki helyőrségek parancsnokságát a tüzérség átadta a vezérkari tiszteknek, akiket a kormány kijelölt.

A minisztertanács egyébként szerdán a király elnöklésével fontos ülést tart. A legújabb Párisba érkező jelentésekből kitűnik, hogy a spanyol puccskisérlet nem volt olyan kevésbé megalapozott és olyan primitív, mint ahogyan gyors letöréséből látszott.

Alfonz király rokonszenvvel nézte az elégedetlen tüzértisztek mozgalmát

és eleinte nem tanúsított olyan magatartást, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy Primo di Riverát támogatja. A tüzértisztek azonban nem számítottak arra, hogy

az elégedetlen tisztek puccsával együtt fellángolt a köztársasági mozgalom is.

Amikor *Allonz király értesült arról, hogy a köztársasági mozgalom hívei el akarják fogatni és lemondásra akarják kényszeríteni, jónak látta megszakítani tartózkodását San Sebastianban, ahol eredetileg be akarta várni az események lefolyását.*

A király meglepetésszerűen érkezett vissza Madridba és *Primo di Rivera* ottalma alá helyezte magát és ez a lépés döntötte el a tüzértisztek puccskisérletét.

Spanyolországban egyébként a

legszigorubb cenzurát léptette életbe a direktórium. A lapok egy szót sem írhatnak a katonai zendülésről olyant, amit nem a sajtóiroda ad ki. Azt a lapot, amely közölte, hogy a király visszaérkezett Madridba, a kormány elkobozta.

A *Chicago Tribune* gibraltári jelentése szerint *Algezirában a tüzértisztek a kormány rendelete ellenére tovább viselik az egyenruhát és megjelentek a kaszárnyákban anélkül, hogy a kormányhatóságok emiatt zaklatnák őket.*

Pantelónában véres incidensre került sor. A tüzérség vonakodott a laktanyát elhagyni, mire a kivonult lovasság és gyalogság a tüzérségre tüzelte. Egy tiszt meghalt és többen megsebesültek. A lázadó csapatok viszont tüzelést és két embert megöltek.

A hadügyminiszter véleménye szerint *a katonai zendülés teljesen befejezettnek tekinthető, ennek ellenére azonban azt hiszik, hogy a lázadásnak messzemenő következményei lesznek és*

Primo di Rivera csak pillanatnyi gvőzelmet aratott.

Az *Union Patriotica*, *Primo di Rivera* pártja tudvalevőleg indítványt terjesztett a direktórium elé, amelyben azt javasolta, hogy

szeptember 11-től 13-ig tartsanak népszavazást Spanyolországban és ezzel adjanak alkalmat a lakosságnak, hogy bizalmat szavazzon a direktóriumnak. Egyben javasolták, hogy a kormány hivon egybe nemzetgyűlést, amely a direktóriumnak tanácsokkal szolgálna.

Az első indítványt Primo di Rivera elfogadta, a másodikról azonban még nem döntött.

A kormány rendelete értelmében **szombaton kezdődik meg a népszavazás Spanyolországban.**

Az *Union Patriotica* felhívást intézett

a lakossághoz, hogy mindenki vegyen részt a népszavazásban. A plebiscitumnak az a módja, hogy *mindazok, akik helyeselik a kormány jelenlegi politikáját és a direktórium további fentartását kívánják, egy hivatalos nyomtatványt fognak aláírni, vagyis*

csak azok fognak a népszavazásban megnyilatkozni, akik Primo di Rivera mellett vannak, az elégedetlenek azonban nem vehetnek részt a népszavazásban.

Nem szünik meg az angol szénbányász-sztrájk

A bányatulajdonosok nem hajlandók tárgyalni a munkásokkal

Londonból jelentik: *Churchil* kincstári lord a sztrájkoló bányamunkások vezetőinek kérelmére hétfő estére hívta össze a bányatulajdonosok és a munkások képviselőit. A kiadott hivatalos jelentések szerint

a tárgyalásoknak nem volt eredményük. A béke a bányamunkások és a tulajdonosok között nem jött létre.

A bányatulajdonosok *visszautasították a munkásoknak azt a kívánságát, hogy a munkásokkal közös békéltető bizottságot alakítsanak.*

A sajtó megállapítja, hogy **a bányászsztrájk további befejezésére nincs kilátás.**

A lapok hevesen támadják a bányatulajdonosokat, akik hosszú időn át állami segítséget vettek igénybe s most kötelességük volna az egész ország területére érvényes egységes bérrendszert elfogadni.

A hétfő éjjeli tanácskozás megkezdésekor a bányatulajdonosok elnöke kijelentette, hogy addig nem kezdik meg a tanácskozást, míg a munkások nem engednek abból a kívánságukból, hogy valamennyi bányakerületre nézve egységesen állapítsák meg a munkabéreket. Minthogy a munkások ebből a kívánságukból nem engedtek, a munkaidő meghatározására nem is került sor s a sztrájk változatlanul tovább tart és egyelőre semmi kilátás nincs a békére.

Leszavazta a pátriája

a volt francia miniszterelnököt

Herriot nem hajlandó távozni a lyoni polgármesteri székből

Párisból jelentik: A képviselőtestület hétfői ülésén *Herriot* jelenlétében felvetették *Herriot*nak a Poincaré-kormányba való belépése kérdését. A szociáldemokraták bizalmatlansági indítványt terjesztettek be *Herriot* ellen, amit 30 szavazattal 26 radikális szavazat ellenében elfogadtak. *Herriot* ezután felszólalásában éles szavakkal ítélte el azt a módot, ahogyan a szociáldemokraták eljárak ellene és kijelentette, hogy a választók egyeteméhez folyamodik a bizalmatlansági szavazattal szemben. A szociáldemokraták újabb tanácskozást fognak tartani, hogy *Herriot*-val szembeni további magatartásukat megbeszéljék.

Kijelentette *Herriot*, hogy *polgármesteri állásáról nem mond le*, mert senkinek sincs joga arra, hogy őt politikai okok miatt közigazgatási tisztségének feladására kényszerítse. Nem lát semmi okot arra, hogy ő, aki a polgári radikális párt tagja, szocialistább legyen a belga szocialisták vezérénel, *Vanderveldénél*, aki tárgyalásokat folytatott arról, hogy belépjen egy katolikus kormányba.

Hivatkozott *Herriot* *Paul Boncourtra*, aki szocialista létére a Poincaré-kormányt képviseli Genfben. *Herriot* hír szerint csak az esetben mond le, ha közigazgatási kérdéssel kapcsolatban szavaznak bizalmatlanságot neki, ebben az esetben azonban szolidaritásból lemondanak az összes radikális képviselőtestületi tagok, hogy új választást csikarjanak ki.

NAPRÓL NAPRA

„Legyen neki olyan könnyű
a föld, mint övének a bánat!”

Ezuttal egyik párisi temetőről lesz szó: a párisi kutyatemetőről. Párisban ugyanis nem úgy bának a kutyával, mint mifelénk. Párisban becsülete van a kutyának. Annyira megbecsülik, hogy még Pascal, a jó öreg filozófus is így nyilatkozott egy alkalommal:

„Minél jobban ismerem az embereket, annál jobban szeretem — a kutyámat.»

És ezeket a szavakat nem csak a szívükbe vették az emberek, hanem köbe vése is olvasható: a Clichy-híd sarokkőén. Erre van ugyanis a párisi kutyatemető. Itt pihenik örök álmukat kutyák, macskák, madarak, majmok, lovak, sőt oroszlánok is. A mosolygós öreg temetőőr, aki seprí, tisztogatja az ösvényeket és rendben tartja a sírokat, azt állítja, hogy majdnem huszezer állat van itt eltemetve.

A temető közepében emlékmű áll: a Barry nevű kutya köszöbrára, amelynek gyermekek ül a hátán. Az emlékmű talapzatán olvasható, hogy *a hős Barry-t, aki a svájci havasokban negyven embernek mentette meg az életét, a negyvenegyedik ember ütötte agyon.*

A temető nemzetközi. Van sok más nyelvű felírás is, mint francia. A legszebb emlékművek egyikén, amely két gyönyörű kutyát ábrázol, orosz főhercegi korona látható. A legérdekesebb a dologban az, hogy ebben az állattemetőben sehol sem található olyan szürke sablonos felírások, amilyenekkel az emberi temetők el vannak árasztva. A felírásokból igazi szeretet, hála és fájdalom árad ki.

Közönséges halandók kutyáin és macskáin kívül kiváló személyiségek hű állatbarátai is nyugosznak itt. Itt van például eltemetve a híres költő: Suly Prundhome és két színész: Rejane meg Cleo de Merodde kutyája. A költő kutyája gazdája halála fölött érzett bánatában pusztult el.

Itt-ott ódivatú ruhába öltözött öregasszony, vagy csinos masamodellány látható, amint egy-egy szál virágot kezelve valamelyik jobbára szenderült buksi sarkjára. Gyerekeket is látunk itt, akik a madarakkal versenyt csicseregnek és fel akarják vidítani az

árukban megzavart halottakat. Egyedül való temető — oly egyedül való, mint minden Párisban. Temető, ahol minden temetésnél csak őszinte könny foly...

A válóper hazáj.

Az utóbbi időben feltűnően sok angol-országi és amerikai házaspár fordult a francia bíróságokhoz házasságának felbontásáért. Párisban különösen sok az ilyen válópör és a párisi ügyvédek alkalmasint sokat keresnek rajta, mert nemcsak újsághirdetésekkel, hanem még a villamosokon és másutt elhelyezett plakátokkal is igyekeznek reklámot csinálni ügyességüknek és elhalászni egymás elöl a fontsterlinges és a dolláros klienseket. Az angolok és amerikaiak azért viszik át válópörüket Franciaországba, mert ott nem juthatnak nyilvánosságra azok a családi botrányok, amelyek a válópörökre okot adtak. Angolországban és Amerikában ugyanis nem tiltja meg a törvény — mint 1881 óta Franciaországban — hogy szabadon közöljék a válópörökről szóló tudósítást, az összes pikáns epizódokkal együtt. Az angol és amerikai válópörös házastársak számára még azért is kedvezőbb a válópör megindítása Franciaországban, mert ott gyorsan végeznek az ilyen pörökkel a bíróságok és az elválás okát sem mérlegelik olyan szigorúan, mint az angol-országiak és az amerikaiak. Még, ha a házaspár aránylag rövid ideig tartózkodik Franciaországban, már elfogadják pörüket a francia bíróságok. Ilyen módon párisi kirándulásukat használhatják föl arra, hogy összekötvé a kellemest a

hasznossal, elintéztessék válópörüket gyorsan és diszkrétan. A francia bírák nem követelnek súlyos okokat az elválás alapjául, mert elég súlyos oknak fogadják magát azt a szándékot is, hogy a házastársak el akarnak válni egymástól, minthogy türethetetlen számukra az együttélés. A többi közt azért választottak el egymástól egy amerikai házaspárt, mert az asszony vérgé bosszantotta férjét azzal a szenvedéllyel, hogy bolondja a macskának és az egész lakást tele rakta velük. Egy londoni kereskedő va-

lósággal néhány perc alatt intézte el Párisban a válópörét. A tárgyaláson megkérdezte tőle a bíró:

— Miért akar elválni feleségétől?

— Meggyűlöltem.

— Miért?

— Megtudtam, hogy háromszor ivott egy házimulatságon egy tengerésziszit borospoharából.

A bíró mosolygott és — kimondotta a választ.

Uraim! Gyerünk Párisba!

(—)

Gazdasági együttműködés készül Anglia, Franciaország és Németország között

Nemzetközi gazdasági tárgyalások indulnak meg Genfben

Genfben jelentik: Vandervele, a belga delegáció vezetője a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy *Brüsszelben ismét felvetették a nemzetközi vaskartellról folytatandó tárgyalások eszméjét és*

Németország, Anglia, Franciaország, Belgium és Luxemburg közt hamarosan ideiglenes megállapodás jön létre a vaskartellre nézve.

Az angol delegáció tagjai tájékoztatták a sajtót, hogy *ennél sokkal messzebbmenő tervekről van szó.*

Genfben Anglia, Németország és Franciaország gazdasági érdekképviseletai és alapiparának képviselői közt nagyfontosságú tárgyalásokat folytatnak.

Szó lesz azoknak az alapiparoknak együttműködéséről, amelyek más iparok anyagául szolgálnak, tehát nemcsak a bánya- és nehéziparról,

hanem a vegyipar között is a legmesszebbmenő együttműködést készítik elő. *Máris messzebbmenő tanácskozások történtek ebben a kérdésben.* Nem bizonyos még, hogy ezek a gazdasági tárgyalások Genfben be is fejeződnek, de abból, amit Vandervele a vaskartellre vonatkozó tárgyalásokról mondott, arra következtetnek, hogy Genf az a hely, amit ezeknek a tárgyalásoknak a lefolytatására kiszemeltek.

Beavatott körök szerint **még ezen a héten megkezdődnek a tárgyalások Chamberlain, Briand, Loucheur és Stresemann között a tervezett gazdasági kapcsolatok felvételéről, a minnek beláthatatlan politikai hatásuk lesz,**

tekintve, hogy a gazdasági együttműködés megvalósítása a Népszövetség egyik legfontosabb feladata.

Több ezer szerb, magyar és olasz munkást akarnak kiutasítani Párisból

Mellon pihen és nem érdeklik a francia adósságok — Emelkednek a husárok Párisban — Valentinót élve temették el a francia mozik

Mellon, az Egyesült-Államok pénzügyi államtitkára elutazott Párisból és ezzel ismét egy reménykedésük dőlt dugába a drágasági hullám karjai között vergődő franciáknak. Mig Mellon Párisban volt, egymásután írták a jól értesült és még jobban értesült lapok, hogy Mellon megegyezett Poincaréval, jön a pénz... Lesz szőlő és lágú kenyér.

Az amerikai pénzügyek nagyhatalmu intézője magas, szikár férfi, már őszülő és kopaszodó fejű. A legelegánsabb párisi hotelben, a Claridge-ben szállt meg. Bökezüen és gavallérosan élt. A franciák főzték Mellont, ezer módon kedveskedtek neki és ezuttal félre tették a nagy nemzeti önérzetet, amely állandóan azt hirdette, hogy *»nem szabad szóbcállani az amerikaiakkal!«* A nagy és híres párisi szalónok aítajai bezártak az angolok és az amerikaiak előtt, de Mellonnak — akár a keleti mesék varázslójának — még el sem kell rebegni a hüvös ígét, hogy *»Szezámm nyílt meg!«* máris kitarultak előtte.

*

A boulevardok plakáttengerében ezen a héten a pincérek és a lengyel emigránsok vezetnek, akiknek éleshangú szavatai előtt támad a legtöbb csődület és forgalmi akadály. A pincérek plakátjának ez a címe:

A BORRAVALÓ HALÁLA!

»A borraivaló a kulturvilág szegye-ne. Nem pincér az, aki elfogadja a borraivalót. Önérzetes pincér a cejhbe számolja bele a maga tíz százalékát!«

A lengyel emigránsok *Pilsudski* ellen mennydörögnek.

— *Pilsudski fehér terrorja a közép-kor borzalmait zúdította a szerencsétlen lengyel nemzetre* — írják. — Hatezer politikai fogoly sanylődik a börtönökben és 137 embert végeztek ki bírói ítélet nélkül.

A plakát így végződik: *»Mit szólsz ehhez, ó forradalom dicső gyermeke, Franciaország?«*

A forradalom dicső gyermeke azonban nem szól semmit. Azt is halkan mondja.

*

A párisi szegénységben, de a polgárság között is nagy az elkeseredés, mert a csarnokban nem tesznek eleget a kormány rendeletének. A takarékosági rendszabályok során többek közt elrendelték, hogy *a vásárcsarnok nagy-bani eladói ezentul kicsiben is tartoznak kiszolgálni a fogyasztó közönséget.* A rendelet — bár a polgári lapok élesen kikelték ellene — nagy örömet keltett a közönség körében, amely így lényegesen olcsóbban juthat az élelmickekhez. Az öröm azonban korainak bizonyult, mert a vásárcsarnok angrossistái *ellen-szegültek a rendeletnek és nem szolgálták ki a közönséget. Emiatt több helyen összetűzésre került a sor.*

A csarnok déli szárnyán levő husárusokat egy délelőtt megrohanta a tömeg, a mézáróst elkergették a polc mögül és a közönség sajátkezűleg szolgálta ki önmagát.

Sok helyütt *rendőri beavatkozásra került a sor* és a husárcsarnok, a rend helyreállítása után, a földön heverő véres borjukkát és feldult állványokkal olyan volt, mint egy elhagyott csatatér.

A borjuhás ára — úgy látszik bosszúból — *tizenkét frankról tizenhat frankra emelkedett.* A helyzetre jellemző, hogy az előkelő francia lapok az első oldalon, *a vezércikk helyén most az élelmiszerek árjegyzékét közlik.*

*

A külföldi munkásokat, akik Párisban nehéz és verejtékes munkával keresik a kenyerüket, komoly *veszedelem fenyegeti.* A francia kormány, amely régóta rossz szemmel nézi az idegen munkások térhódítását, nemrég bizalmas körben értesítette a nagyobb gyárüzemeket, hogy *külföldi munkásaikat bocsásák el, mert elsősorban a francia munkákkülieknek akarnak kenyeret adni.*

A felszólításnak azonban nem sok fogantatja támadt, mert *a külföldi munkás sokkal jobb munkáért a franciánál és a munkáért szívesebben is alkalmazák*

a kényelmes és szórakozásokhoz szokott franciánál.

A francia kormány, miután látta, hogy a felszólításnak nem mutatkozott meg a kívánt eredménye, most egy drákói rendelettel ki akarja utasítani az itt tartózkodó külföldi munkásokat. Elsősorban az ipari alkalmazottakra kerül a sor. Ezek között *hatezer magyar, ötezer olasz, háromezer német, szerb és más nemzetiségű munkás kereste meg Párisban a kenyerét* és ha a kormány, amelynek szándékát csak növeli és erősíti a francia polgári lapok uszító kórusa, keresztül viszi a tervét, úgy sokezer szegény hontalan munkás lesz ismét földönfutóvá.

A párisi francia munkások egyébként megható jelét adták szolidaritásuknak és együttes akciót indítottak a *kéntasi-tás »szégyenteljes és barbár«* rendszere ellen, amely — mint kiadványukban írják — *»egyáltalán nem méltó a forradalmi köztársaság hagyományaihoz.«*

*

Rodolpho Valentinó halála hírére a párisi mozik is gyászot öltöttek és kirukoltak összes Valantino-filmekkel. Az egyik nagy mozi, amely most adja a *»Fekete Sas«*-t — az amerikai üzlet szellemet is megszegyenítő szemérmelenséggel — előjátékkul egy filmriportot hirdet, amely állítólag *a nagy mozistar temetéséről készült.* A masamódot és kokottok természetesen dőlnek, sőt bedőlnek. Csak az a furcsa az egészben, hogy szegény Valentinó — abban az időben, amikor ez a film készült, még *azt se tudta, hogy beteg lesz, nem hogy meghalt volna.* Tamás István

Vérbosszu a földosztás miatt

Tárgyalás a becskerek-i törvényszéken

Becskerekről jelentik: A becskerek-i törvényszék kedden itélkezett *Danikov* Dusán és *Tulinszki* Zsiva becskerek-i lakosok bűnyűjében, akik súlyos testi sértéssel voltak vádolva. A vád szerint *Danikov* és *Tulinszki* 1924 május 30-ikán a becskerek-i Korona-kávéházban *Radosav* István dr. ügyvédet és *Boroszló-ván* Milán dr. orvost súlyosan megsebesítették. Ugyancsak vádolva volt *Danikov* Dusán azzal, hogy 1925 október 22-ikén egy kocsmában, amikor záróra után még mulatott, az őt figyelmeztető rendőroket megsértette és goromba üzeneteket küldött a rendőrkapitányoknak. *Danikov* Dusán vádlott kijelentette, hogy annyira ittas állapotban volt, hogy nem emlékszik semmire. Arra a vádra nézve, hogy felmetszette felesége hasát, előadta, hogy valami miatt civakodott a feleségével, amikor éppen vacsoránál áll és kés volt a kezében. Dühében az asztalra csapta a kést, amely az asszony testéhez repült és ilyen módon keletkezett a sérülés.

A másodrendű vádlott is ittasságával védekezett. A vádlottak után *Radosav* Jován dr. sértettet hallgatták ki tanuként. Elmondta, hogy a lazareói földkérdés miatt *Danikov* és társai esküdt ellenségei voltak. Ő ebben a földügyben a német földigénylőket képviselte és *a földkérdés miatt Danikov és társai őt formálisan halálra ítélték.* Egy alkalommal nagy kódarabot röpitettek lakásába, de az célt tévesztett. A kritikus estén nagyobb társasággal a Korona-kávéházba mentek, de alig ültek asztaluknál fél óráig, amikor *Danikov* a másodrendű vádlottal és bátyjával, aki most katona, bejöttek, a szomszédságukban lévő asztalnál letelepedtek és kötekedni kezdtek velük, majd amikor esendre intették őket, szótás- és sörösvégekkel támadták meg társaságát, őt magát nyolc helyen megsebesítették, ugyancsak sebesült meg dr. *Borován* orvos és dr. *Petrovics* neje, akit egy üveg ért a fején. Kijelentette *Radosav* dr., hogy a támadók nem voltak részegek.

A bíróság ezután még több tanút hallgatott ki, majd a perbeszéd után meghozta ítéletét, amely szerint *Danikov* Dusánt bűnösnek mondotta ki két súlyos testisértés büntetésében és ezért *két évi börtönrre*, a másodrendű vádlottat, *Tulinszki* Zsivát *nyolc havi börtönrre* ítélte.

KISEBBSÉGI ÉLET

A genfi nemzetközi kisebbségi kongresszus tudvalevőleg elhatározta, hogy állandó kisebbségi titkárságot létesít, melynek vezetésével Ewald Amendet, a neves eszt politikust bízta meg, aki a tavalyi és idei kisebbségi konferencia előkészítő munkálatait irányította. A központi titkárság székhelye Bécs lesz, ahova szeptember végén költözik át Ewald Amende, a hivatal vezetője. A genfi kongresszus, az *Arbeiter Zeitung* értesülése szerint, azért jelölte ki Bécset a kisebbségi hivatal székhelyéül, mivel egyrészt Bécs közel van a dunai utódállamokhoz, valamint a Balkánhoz, ahonnan a legtöbb kisebbségi panasz érkezik, másrészt Ausztriának viszonylag kevés kisebbsége van és az osztrák kormány a kisebbségekkel szemben a lehető legliberálisabb magatartást tanúsítja. A kisebbségi titkárság a Hofburgban, a volt a császári palotában nyer elhelyezést, közvetlenül a Páneurópa-szövetség helyiségei mellett.

A csehszlovákiai magyar főiskolai hallgatók elhatározták, hogy a kormány engedélyével magyar diákszövetséget alakítanak. A szövetség alapító bizottsága most hívta össze Lévára az országos diákkongresszust, mely dönteni fog az alapszabályok fölött és megválasztja a szövetség első tisztikarát. A kongresszuson képviselteti magát Csehszlovákia valamennyi magyar diákegyesülete, melyek eddig külön-külön, egyékes vezetést nélkül működtek.

Uj kisebbségi kulturintézményt: a sváb tanító és nevelőintézetet avatták fel a napokban Temesvárott, melyet a sváb nép áldozatkészsége teremtett meg. Bánság sváb népe már évekkel ezelőtt elhatározta, hogy felekezeti tanítóképzőt létesít. Az építési költséget tízmillió leiben irányították elő és erre részvényjegyzési felhívást bocsátottak ki. A sváb nép és a sváb pénzügyeztetek ezt a tízmilliót egy-két hét alatt lejegyezték; a legtöbb részvényjegyző kijelentette, hogy osztalékra egyáltalán nem számít. Mikor az egyesület elkészült, újabb gyűjtést indítottak: felhívták a sváb népet, hogy ki-ki tehetség szerint adományozzon egy-egy hálószoba vagy egy-egy butoradarab beszerzésére. A jobb módú emberek egy-két hálószoba költségeit vállalták magukra, mások székek és asztalok beszerzésére adtak össze nagyobb összegeket, az ebédlőkészleteket és ebédlő cikkeket pedig a sváb nők teremtették össze. Az intézet az első elemi osztálytól kezdve a legfelsőbb egyetemi tanulmányok elvégzéséig teljesen ingyen tanítja és neveli föl az erre érdemes szegénysorsú és jó előmeneteli sváb tanulókat.

A magyar mozifilmlíratok Csehszlovákiában is szemétt szurtak a sovinszta szellemű hatóságoknak. A pozsonyi minisztérium, mint a Reggel írja, elrendelte, hogy azokban a városokban, melyekben a nemzeti kisebbségek nem ütik meg a törvényben előírt husz százalékot, csak az állam nyelvén vetíthetik a szöveget. A rendelet nagy megütközést okozott az őszi szezonra előkészülő mozivállalatok körében, melyek eddigi filmrendeléseiket a mostani türelmes gyakorlatnak megfelelőleg tették meg és azokat már vissza sem vonhatják. A mozitulajdonosok a rendelet ellen tiltakozást jelentettek be és a szlovenszkoí miniszter előtt rámutattak arra, hogy ha a minisztérium nem tanúsít megértést a nemzeti kisebbségekkel szemben ebben a kérdésben, úgy el lehet készülni arra, hogy a kisebbségekhez tartozó hajkottálni fogják a mozikat, ami végeredményben a városok és az állam károsodását fogja jelenteni az elmaradó vigalmi és egyéb adók révén.

Szlovenszko autonómiajáról nyilatkozott Hlinka a clevelandi *Mias*-nak. Hlinka kijelentette, hogy a szlovák néppárt Szlovenszko autonómiajának megvalósítását csak fokként, nem pedig egyszerre kívánja. Az utóbbi Szlovenszko kárára volna, mert ilyen autonómia szá-

mára nincsen semmi előkészület. Az autonómia esetén Hlinka csak a szlovákoknak juttatná a hivatalos helyeket, a cseheket elbocsátaná és csak annyit tartana meg közülük, amennyire éppen szükség volna. Hlinka végül az állam és az egyház elválasztásáról is nyilatkozott és kijelentette, hogy a szlovák néppárt, továbbá a szlovák katolikusok nem félnek az egyház és az állam elválasztásától, sőt örülnének neki. Ezt a szétválasztást azonban ma még nem lehet megvalósítani, mert a mai gazdasági válságban a nép nem bírná el az adók mellett azokat az egyházi terheket is, amelyeket az elválasztás reá róna.

Prie Octavian, Kolozsvármegye néppárti képviselője Szakadát magyar községben beszámoló beszédet tartott. A beszédet magyarul mondotta el, hangsúlyozván benne, hogy az Averescu-kormány őszintén akar segíteni a kisebbségek helyzetén. »A magyaroknak — mondotta többek közt — bele kell törődniük

a változott helyzetbe. A jelenlegi kormányoknak, mely a magyar párttal a csucsa paktumot megkötötte, őszinte óhaja a paktum pontjait valóra váltani és a kisebbségi sérelmeket — amik tagadhatatlanul léteznek — sürgősen orvosolni. Prie Octavian beszédére a községi magyar lelkész válaszolt. »Abban a pillanatban — mondotta — amikor Erdély földjén a tényleges hatalom a románság kezébe került, fölismertük a helyzetet és leszámoltunk a múlttal. Az új államkeretbe behelyezkedtünk, mert boldogulásunkat itt akartuk továbbra is megtalálni. Uj hazánknak becsületes polgárai voltunk, kiktől távol állott minden irredentizmus; a román állammal szemben nyílt magyar lélekkel teljesítettük a ránk háruló kötelességeket. Mégis nem egyszer súlyos sérelem ért bennünket: iskolánkat folytonosan zaklatták, pedig ez az iskola nem akart mást, mint valóra váltani a homlokzatára írt jelgét: itt formáltatik az gyermeki elme, hogy bele oltassék az Isten félelme.«

Harc egy budapesti egyetemi katedra körül

Az egyetem tanári kara és a bajtársi szövetségek élesen állást foglalnak Adám Lajos tanári kin vezése ellen

Budapestről jelentik: Körülbelül egy hónappal ezelőtt a budapesti egyetem tanárává nevezték ki Adám Lajos magántanárt a Fásor-szanaszatórium igazgató-főorvosát. A fiatal magántanár kinevezése különösen a kurzushoz közel álló tanárok körében élénk visszatétést keltett és erős kritikával fogadták a kinevezést, amelyben az egyetem autonómiájának sérelmet is látták. A kinevezést azzal hozták összefüggésbe, hogy Adám Lajos Bethlen miniszterelnök háziorvosa és a közelmúltban operálta Bethlen miniszterelnök feleségét, majd röviddel később Bethlen miniszterelnökön is sikeres vakbéloperációt hajtott végre. Az új egyetemi tanár a napokban tette le esküjét és ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mint-ha az egyetemi tanács tagjai az eskütel alatt kivonultak volna a teremből. Kiderült, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, kétségtelen azonban, hogy az egyetemi tanári karának nagyrésze még ma sem nyugodott bele Adám Lajos tanári kinevezésébe.

Kedden délelőtt a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásának tanárai kari ülést tartottak, amelyen Adám Lajos tanári kinevezésével foglalkoztak. Hosszu vita után elhatározták, mielőtt tiltakozó felterjesztéssel élnek, bizottságot küldenek ki, amely a kinevezés ügyét alaposan megvizsgálja és az ered-

ményről a keddre összehívott újabb ülésen fog jelentést tenni. Ezen az ülésen fognak azután dönteni arról, hogy a kinevezés ellen tiltakozó felterjesztéssel éljenek-e vagy sem.

A tanári kar állásfoglalása kihatással van az egyetemi ifjuságra is. Az egyetemi Turul szövetség és a Csaba bajtársi szövetség bizalmas körlevelet intézett az egyetemi ifjusághoz, amelyben ismertette a kinevezést, többek közt a következőket írják:

— Bizunk abban, hogy az illetékes tényezők idejekorán be fogják látni az intézkedés törvénytelen és tarthatatlan voltát és elejét véve minden további erőszakoskodásnak és zavárnak, maguk fogják az intézkedést reparálni és ezzel az egyetem és a felsőbb fórumok közt támadt sajnálatos diszharmoniaát megszünteni. Várjunk türelemmel és tartózkodjunk az egyéni akcióktól. Az ifjuság nem tehet egyebet, minthogy szolidáris tanáraiival és távol tartja magát annak a tanításaitól, akit mi professorink nem itéltek érdemesnek és kit sem a törvényesség ráerőszakolt látszatával, sem terrorral nem hagyunk a nyakunkra ültetni.

Az ifjuság körlevelének valószínűleg további fejleményei lesznek és a kinevezés körül támadt harc még súlyos zavarokra fog vezetni a budapesti egyetemi életben.

Titokzatos merénylet a szentai katonai löporraktár ellen

Két ismeretlen egyén revolverből rálőtt a raktár előtt levő katonai őrszemre

Titokzatos merénylet történt hétfő éjszaka Szentán. A merénylők megközelítették a katonai löporraktárt és revolverlövésekkel fel akarták robbantani a raktárt.

A szentai löporraktár ellen már másodízben kísérelnek meg merényletet és a raktárt éppen az első merénylet miatt helyezték át a Népkertből a Vásártér mellé. Az első merénylet áprilisban történt, amikor a népköri tennispálya klubhelyiségében elhelyezett löporraktár ellen fegyveres támadást intézett néhány vakmerő egyén, akiket csak formális tüzharcra sikerült elűzni. A katonai parancsnokság a támadás után a löport a város szélén a Vásártér közelében helyezte el egy raktárban, ahol szabad, messziről áttekinthető téren jobban védve van minden támadás ellen, mint a Népkert sűrű fái között.

Az áthelyezés ugylátszik nem ténnette el tervüktől azokat a titokzatos egyéneket, akik minden módon a szentai löporraktár megsemmítésére törekednek.

Hétfő éjszaka féltizenegykor két

polgári ruhás egyén körülbelül száz lépésnyire a löporraktártól a földre fekvő revolverlővést adott le a raktár felé.

Valószínűnek látszik, hogy a merénylők a löporraktár előtt szolgálatot teljesítő őrszemre akarták ártalmatlanná tenni, de

a golyók nem találtak és az őrszemmel tüzelni kezdett a támadókra, akik erre futva menekültek a Tiszapart felé.

A tüzelésre felriadt őrszemélyzet, továbbá Dudás Emil rendőrkapitány vezetésével a szentai rendőrség, a hídőrség és Cserne Mirkó főhadnagy helyőrségi parancsnok vezetése alatt a szentai helyőrség a merénylők üldözésére indult és az éjszaka folyamán több egyént elő is állították a katonai parancsnokságra, de igazoltatásuk után valamennyit szabadon bocsájtották.

Az őrszem szerint a merényletet két polgári ruhába öltözött egyén követte el, és a támadás pillanatában egy cigány

is a közelben tartózkodott. Az őrség ezért legelőször a cigánynegyedben tartott razziaát, felkutatta az összes cigánysátozt, de pozitív eredményre nem jutottak.

Az éjszakai tüzelést a város távolabbi pontjain is lehetett hallani, a lakoságon a késő éjszakai órákban pántk-szerű izgalom vett erőt. A raktárban felhalmozott nagymennyiségű löpor felrobbantása katasztrófális hatással járt volna. A merénylet miatt a helyőrségi parancsnokság a löporraktár előtt az őrséget megnagyobbítja és az esetleges újabb merényletek elhárítására fokozott óvintézkedést léptet életbe.

A Zsivot-pör

Szeptember 27-ikén kezdődik a tárgyalás

A szuboticaí államügyészség vádirata báró Rukavina Oszkár és társai szuboticaí lakosok bünpörében jogerőre emelkedett és Pavlovics István törvényszéki elnök, aki a fő-tárgyalást vezetni fogja, a tárgyalást szeptember hó 27-re tűzte ki.

A monstre-bünpörben a szuboticaí Zsivot kiházasító és Szlavia temetkezési társaság ügyei kerülnek a bíróság elé és a tárgyalás nyolc napra van tervezve, de még kérdés, hogy nyolc nap alatt, délelőtti és délutáni tárgyalások mellett befejezhető lesz-e a főtárgyalás.

A bünpörnek tizennyolc vádlottja van, akik ellen az ügyészség hetvenhat vádpontot sorol fel és hűtlen kezelés és magánokirat hamisítás vádját emeli.

Tekintettel arra, hogy a bünpörnek 180 tanúja és közel 800 sértette szerepel, a tárgyalást a városháza tanácstermében fogják megtartani.

Készül

a jövő évi menetrend

E hó 10-ikén a vasutigazgatóság konferenciát tart a közgazdasági körökkel

A szuboticaí vasutigazgatóság értesítette a bánáti kereskedelmi- és iparkamarát, hogy szeptember tizedikén a közgazdasági körök bevonásával konferenciát tart. A konferencián az 1927/1928. évi menetrendet fogják megtárgyalni.

Sztanojlovics Sándor ebben az ügyben nyilatkozott a *Bácsmegyei Napló* munkatársa előtt és kijelentette, hogy a gazdasági körökben nagy meglepetést keltett a vasutigazgatóságnak az az állásfoglalása, amely szerint a menetrend elkészítése előtt meghallgatják a közgazdasági tényezők véleményét is. A kamara kérni fogja a vasutigazgatóságot, hogy dolgozzon ki tervezetet az 1927/1928. évi menetrendre vonatkozólag és azt küldje meg az összes gazdasági szervezeteknek. A tervezetet azután a közgazdasági egyesületek alaposan áttanulmányoznak és így észrevételeiket részletesebben tudnák kifejezni. Ilyen módon elkerülhető lenne az a sok panasz, ami eddig elhangzott a vasuti közlekedés ellen.

Sztanojlovics Sándor ezután kijelentette, hogy a konferencián szóba kerül a Bécs—Budapest—Szeged—Kikinda—Temesvár—bukaresti nemzetközi vonat újbóli forgalomba helyezése. A bánáti kereskedelmi- és iparkamarának az az álláspontja, hogy Jugoszláviának feltétlenül hozzá kell járulnia ennek a nemzetközi vonalnak a visszaállításához, mert ezt a forgalmat a román kormány különben Aradon keresztül bonyolítaná, ami jelentékeny kárt okozna az ország kereskedelmi életének.

GRANDHOTEL
„BELLEVUE“ SPLIT
1926. ŐSZI SZEZÓN ADRIÁN
45 MODERN RENDEZETT SZOBA
ELSŐRENŐ SZOLGÁLTATÁS ÉS ELLÁTÁS
ELŐNYÖS ÁRAK
NEMZETKÖZI TALÁLKOZÓHELY

CIRKUSZ

Nagyszabásu mentőakció

Budapest, szeptember

Ünnepélyes formák között a vízre bocsátották a második számú dunai mentőcsónakot, amely a »Bud János« nevet viseli. Nagyon helyesen. Nem volt ugyanis igazságos, hogy a belügyminiszter nevével elkereszteljenek egy mentőcsónakot, de a pénzügyminiszteréről nem. Elvégre mégis csak többen ugranak bele a vízbe a pénzügyek miatt, mint a belügyek miatt.

*

A csónak vízrebocsátásánál számos felköszöntő hangzott el. Egyik szónok így beszélt:

— Kívánom, hogy eljőjön az az idő, amikor a Duna egész felületét ellepik a mentőcsónakok. Remélem, hogy akkor nem akad egyetlen olyan vakmerő öngyilkosjelölt se, aki leugorja magát a vízbe és kitegye magát annak, hogy a puha víz helyett a kemény csónakra esik.

*

Utána kioktatták a legényeket az életmentés alapelveire.

— Az a fő — mondta a vízi mentővezető admirális — hogy hidegvérrel menjen a mentési munka. Ha meglátják a vízben kalapáló embert, azt erőiesen ki kell huzni. Különösen nem szabad ügyet vetni arra, ha az illető elkezd ordítani, hogy »hagyjanak nekem békét!« Minden öngyilkos ezt kiabálja. Neki joga van kiabálni, nekünk kötelességünk cselekedni.

*

Igen ám, de az öngyilkosok is megvesztették a dolgot. Vagy nem ugrottak be egyáltalán, vagy pedig a vasúti összekötő hidat keresték fel. Az új mentőflottát óriási kudarc érte. A parancsnok már-már öngyilkossági szándékkal foglalkozott és be akart ugrani a vízbe, de attól félt, hogy a nagy izgalomban elfelejtik kimenteni.

*

Egy szép vasárnap délután végre elkiáltotta magát az inspekción vizimentő: — Öngyilkos uszik a vízben!

Egyszerre riadót fújtak és »Bud János« teljes gőzzel vágott neki a haboknak. Pár perc múlva elérték az uszó férfit, aki valóban kétségbeesetten küzdött a tajtékozó hullámokkal. Két mentő megragadta. Az öngyilkosjelölt kiabálni kezdett:

— Hagyjanak nekem békét! Hagyjanak nekem békét!

De a vizimentők jól ki voltak tanítva. Nem engedték a halálba menni az öngyilkost. Hiába ordított, megragadták és feltették a csónakra.

— Nagyon szegény ember lehet — mondta az egyik mentő — még rendes ruhája sincs...

Valóban egyszerű uszónadrág volt rajta és semmi más... Vannak emberek, akik egyáltalán nem adnak a külsőre, még akkor se, mikor a halálba készülnek.

*

Az uszónadrágos ember, amint szóhoz jutott, teletorokkal kezdett kiabálni:

— Óvást jelentek be az egész dolog ellen! Ez mégis csak hallatlan megakadályozás az embert a munkájában...

A főmentő ridegen kérdezte:

— Kicsoda maga?

Az uszónadrágos szinte sírva mondta:

— Hát nem ismer? Én vagyok a Schwartzmüller Jónás, a híres távuszó... Éppen a folyambajnokságban versenyeztem és 100 méterrel vezettem, amikor az ön emberei erőszakkal kiemeltek a vízből. Rettenetes! A Stiglicz elhalasztja előlem a folyambajnokságot. Kedvem volna öngyilkos lenni.

*

A sportklubban melegen ünnepelték Stigliczet, aki elhódította Schwartzmüllerrel a folyambajnokságot. Esernyősi K. Ulászló, az ismert sporthírlapíró megintertjaolta a hőst.

— Hogy csinálta mester? — kérdezte.

— Bizony ez nehéz volt — felelt az újoncsült bajnok. — Már a tréningben

láttam, hogy Schwartzmüller mesés formában van és minden el van veszve. Azon gondolkodtam, hogy lehet megmenteni a bajnokságot. És végre eszembe jutott egy mentőakció.

— ??

— Telefonáltam az öcsémnek, aki vizimentő s megkértem, hogy riválisomat mentse ki a vízből. A mentőakció jól sikerült. Azzal, hogy őt kiemelték a szárazra, ime — én künn vagyok a vízből... Stella

Bűnös merénylet okozta a leiferlei vasuti katasztrófát

Két csavargó meglazította a sineket s tizenkét utas halálát okozta

Berlínből jelentik: Három héttel ezelőtt, mint már jelentettük, Leiferle állomás mellett vasúti szerencsétlenség történt. Éjjel a személyvonat kisiklott és a szerencsétlenség alkalmával tizenkét utas életét vesztette. A nyomozó hatóságok nyomában a szerencsétlenség után megállapították, hogy a katasztrófát bűnös merénylet okozta, mert a vasúti sinekből ki voltak szedve a srófok, meg voltak lazítva maguk a sinek. Tanuk jelentkeztek, akik a szerencsétlenség színhelye közelében vándor mesterembereket láttak, akik a katasztrófa után eltűntek. A tanuk által adott személyleírás alapján a nyomozó hatóságok gyanúja Weber Vilmos technikusra és Schlesinger Ottó zenetanítóra irányult, akiket le is tartóztattak. Mindkét letartóztatott eleinte tagadta, hogy része lett volna a katasztrófa előidézésében. Kedden délelőtt azonban jelentkezett Schlesinger a berlini rendőrfőnök előtt és kijelentette, hogy könnyíteni kíván a lelkiismeretén és bevallotta, hogy Weberrel együtt ő követte el a merényletet a leiferlei vonat ellen. Az volt a céljuk, hogy vasúti katasztrófát idézzenek elő, hogy a zürzavarban kifosszák az utasokat. Mikor a

szerencsétlenség megtörtént, nem volt bátorságuk közelebb menni.

Schlesinger jó családból származó fiatalember. Apja magasrangú állami tisztviselő volt, de meghalt, anyja még él. Ő maga zeneakadémiára járt, megszerezte a zenetanítói oklevelet, azonban elzúllott, rossz társaságba keveredett s többek között szoros barátságot kötött Weber Vilmos technikussal, akivel együtt jártak be Közép- és Délnémetországot. Az volt a tervük, hogy éjszaka autótak lesnek ki és azokat kirabolják. Egyizben meg is próbálkoztak ezzel, de menekülni voltak kénytelenek. Vándorlás közben egy srófkulcsot találtak, aminőt a vasúti munkások használnak. Ez adta a gondolatot arra, hogy merényletet kövessenek el a vonat ellen. Közvetlen a leiferlei személyvonat beérkezése előtt meglazították a sineket, ami előidézte a katasztrófát. Az utasok halálhőrgése azonban Schlesingert annyira megrémítette, hogy nem engedte Webert sem a katasztrófa színhelyére és így csak messziről nézték a mentési munkálatokat.

Schlesinger büntése, Weber még mindig tagadja, hogy része volna a katasztrófa előidézésében.

Megválasztották a Népszövetség alelnökeit

Az ügyvezető bizottság megkezdte Németország felvételének tárgyalását — A pénzügyi bizottság hozzájárult Ausztria kívánságaihoz

Berlínből jelentik: A népszövetségi közgyűlés kedden délelőtt csak egészen rövid ülést tartott, amelyen az alelnököket választották meg. A Népszövetség VII. ülészakájának alelnökévé a következőket választották meg: Chamberlain, Briand, Ishy, Scialoja, Figuera (Guatemala) és Schmann (Liberia). A megválasztottakon kívül hivatalból alelnökei a Népszövetségnek a főbizottságok alelnökei: Motta, Fitzgerold (Írország), Willegas (Chile), Titulescu (Románia), Mensdorf (Ausztria) és Brequeres (Belgium).

A tizenkét alelnök, Nincics elnök és sir Erik Drumond főtitkár a választás után megalakították az ügyvezető bizottságot, amely kedden délután 3 órakor már meg is tartotta első ülését. Az ügyvezető bizottság a közgyűlés napirendjének tizenegyedik és tizenkettedik pontját tárgyalta, amelyeket tudvalevőleg hétfőn a bizottsághoz utaltak.

A 11. pont Németország felvételére, a 12-ik az állandó tanács-tagságok kibővítésére vonatkozik.

A bizottság részletesen megtárgyalja azokat a módosításokat, amelyek mellett Németország felvétele megtörténhetik.

Jelentés Ausztria pénzügyi helyzetéről

A Népszövetségi Tanács keddi ülésén elfogadta a pénzügyi bizottság jelentését Ausztria pénzügyi helyzetéről.

A jelentés három kérdést tárgyal: Első pont a kincstári jegyek kibocsátása. Erre vonatkozólag a jelentés leszögezi, hogy

a pénzügyi bizottság az osztrák kormány javaslatát minimális változásokkal elfogadta.

Második pont a költségvetés kérdése. A bizottság részletesen foglalkozott azzal, hogy a köztisztviselők fizetésének felemelésére a kormány 56 millió shillinget engedélyezett. Bár a bizottság nem emel ez ellen kifogást, megjegyzi, hogy ez az emelés csak az adóterhek, illetve a beruházási költségvetés kárára történhetik.

A bizottság ugyanis leszögezi, hogy Ausztria szanálása után az osztrák kormány önállóan intézi a pénzügyeket is, minthogy a kormány véleménye az, hogy a kiadási többlet megállapítja a megfelelő fedezetet, a fizetésemelésnek nem lehet akadály. Felemlíti a jelentés azt is, hogy az osztrák kormány a beruházásokat és az adóterhek csökkentését is fontosnak tartja.

A harmadik pont a szanálási költségek maradványának felhasználása, amihez a bizottság elvben hozzájárult azzal a feltétellel, hogy Ausztria a decemberi ülészakára a felhasználásra részletes programot terjeszt be.

A bizottság tehát Ausztria valamennyi kívánságát teljesítette.

Németország helyet kér a tangeri bizottságban

Az állandó tanácsotagságok megállapítása után Németország kívánságára azonnal megválasztják a nem állandó tanácsotagságokat. Népszövetségi körökben elterjedt hírek szerint Németország igényt tart arra, hogy a tangeri konferencián is képviselve legyen.

Ez a kívánság előreláthatólag súlyos komplikációkat fog okozni, mert már a háború előtt is kizárták az érdekelt államok kívánságára a tangeri konferenciáról Németország és Ausztria delegátusait.

Stresemann már részt vesz az ujságírók bankettjén

A Népszövetség ülésére összegyűlt ujságírók szokás szerint a népszövetségi ülés első hetében most is megtartják bankettjüket, amelyen a Népszövetség elnöksége és a legelőkelőbb delegátusok meg szoktak jelenni. Remélik, hogy

pénteken az ujságírók bankettjén már Stresemann német külügyminiszter is részt vesz,

mert Németországot addig fel veszik a Népszövetségbe.

Szélhámosurilány

Megszökött dussgazdag beogradi szüleitől és Zagrebben családot követett el

Zagrebból jelentik: A zagrebi rendőrség vasárnap letartóztatott egy feltűnően szép fiatal urilányt, akit két zagrebi fiatalember csalás miatt feljelentett. A leány kihallgatása alkalmával először azt vallotta, hogy orosz származású és közeli rokona a meghalt orosz cárnak. Ujabb vallomásaiban aztán elárulta, hogy egy előkelő beogradi család gyermeke és egy hónappal ezelőtt megszökött hazulról, mert valamiért megdorgálták a szülei.

Kiderült, hogy a fiatal lány mindenhol mint orosz menekült és a cári család közeli rokona mutatkozott be. Így többektől nagyobb összegű kölcsönt vett fel, amit nem fizetett vissza.

Egy zagrebi kávé feleségétől kölcsön kérte nagyértékű briliáns gyűrűjét, amit nem adott vissza, hanem potomáron eladta. A nyomozó hatóságok a leány nevét nem hozták nyilvánosságra. A rendőrség értesítette a szélhámos leány szüleit, akik dussgazdag emberek.

A kisebbségi kongresszus főtitkára az európai kisebbségek mozgalmáról

A kisebbségek ellenségei a szeparatizmusnak

Prágából jelentik: A nemzeti szocialista Ceske Slovo feltűnően tárgyilagos kommentár kíséretében közli genfi munkatársának Amende Ewald dr.-ra, a kongresszus főtitkárával folytatott beszélgetését. Amende dr. többek között ezeket mondotta:

— A mi mozgalmunkban csak Európa nemzeti kisebbségei vehetnek részt. Továbbá csak azokat a kisebbségeket vesszük fel, akiknek saját államuk parlamentjében alkalmuk nyílt külföldi céljaikért dolgozni és azonkívül biztosítékot kérünk arra vonatkozólag is, hogy az illető kisebbségi csoport tényleg nemzetiségének a többségét képviseli.

— Mi azt követeljük, hogy a kisebbségi kérdést mindenütt az illető állam keretén belül rendezzék. Ellene vagyunk tehát bármilyen szeparatizmusnak. Nem tűrjük magunk között a támadásokat és éles kritikákat. Tárgyalásainkból kizárjuk azt, ami bennünket szétválaszt és csak azokról a kérdésekről tárgyalunk, amelyek bennünket közelebb hoznak egymáshoz.

— Azt kívánjuk a népszövetségtől, hogy a nemzetközi szerződésben lefektetett jogelveket, így elsősorban a nemzeti kisebbségek jogvédelmét megváltassa. Meg vagyunk győződve afelől, hogy mozgalmunk befolyással lesz a kormányokra és megváltoztatja a nemzetek pszichológiáját. Örömmel álapíthatom meg, hogy törekvéseinknek már megvan az első eredménye is. Észtország követendő példát nyújtott a többi államoknak, amikor nemzeti kisebbségeinek megadta a kulturális autonómiát. Ez az első sikerremónyt nyújt céljaink megvalósítására.

HIREK

Lányok a nyár napfűrdőjében

Szerelmes nyár! Be szép a lányok siető mozgása, könnyű ruhák lobogása, és be szép az édes selyem, amikor strandon, kirándulók gyopágyán, vagy az uccák napfűrdőjében édesebb asszonytesteket ünnepe!

A józan ész intelmeit könnyen feleli, aki fiatal, és néha még a szegény is megfélekedezett leggonoszabb gondjairól és játszani kezd a perccel és semmit sem akar s mindent akar és lelke úgy fut a tarka villanások után, mint kis cica fut a guraló gombolyagért.

Lassan bandukol a rossz kedv s ellenségesen néz körül, mint paradicsommadarak között a szürke veréb, de a Győzelem

szárnyas istennője se halad büszkébben, mint ruhának repeső díszében a szép nő: előtte elszorul a szív, mögötte ébred a kaland s kíséretében a bünt is megédesíti a szerelem.

Ó szent szépség, óh gondtalan hancurozása a nyárnak, silány öröme mondhat a bölcs és gonosznak az öreg: a fiatalnak

tetszik a nyár napfűrdőjében a lányok könnyű mozgása, — — óh szerelem, tőled vár vigaszt s örömet a fiatal, aki csak azt tudja, hogy minden szépség kihívás és élt csak élő boldogít, — óh asszonyok, a fiatal csak azt érzi, hogy miattatok és értetek keserű és édes az élet!

Szabó Lőrinc

*

— A király egészséges. Blédből jelentik: Alekszandar király egészségi állapota teljesen helyreállt. A kezelő udvari orvosok legutóbbi jelentése szerint Ófelsége hőmérséklete normális és közérzete teljesen jó, úgyhogy több orvosi jelentést nem adnak ki.

— Szabadságon a szubotocai pénzügyigazgató. Svábics Szvetozár szubotocai pénzügyigazgató, kedden kétheti szabadságra utazott. Távollétében Vučinovics Márk revizor fogja az igazgatói teendőket ellátni.

— Voronoff Beogradban. Beogradból jelentik: Szeptember 25-én tartják meg Beogradban a szláv orvosok kongresszusát. A kongresszusra meghívták Voronoff professzort, a megfiatalítási elmélet világhírű feltalálóját, aki a kongresszuson előadást fog tartani a Voronoff-operációkról.

— Leégett a román Bánát legnagyobb téglagyára. Temesvárról jelentik: A gyertyámosi Concordia téglagyárban tűz ütött ki. A tűz csakhamar olyan méreteket kezdett ölteni, hogy kevésnek bizonyult a rendelkezésre álló tűzoltó-felszerelés és telefonon segítséget kértek Temesvárról. A temesvári tűzoltóság teljes apparátussal kivonult és megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltani. A gyár kára huszmillió lei. A kár biztosítás útján megtérült.

— A jugoszláv dalárdák kongresszusa Noviszadon. Noviszadról jelentik: A jugoszláv dalárdák október 2-ikán, 3-ikán és 4-ikén tartják országos kongresszusukat Noviszadon. Október elsején előkészítő értekezlet lesz. A dalárdák a kongresszus alkalmából monstre hangversenyt rendeznek.

— Noviszadi kereskedők és iparosok a rendőrséget anyagilag akarják támogatni. Noviszadról jelentik: Kedden Mihajdzsics Sztanoje főkapitánynál kereskedőkből és gyáriparosokból álló küldöttség jelent meg, amely közölte a főkapitánnyal, hogy egy akciót kívánnak a két érdekelttség körében megindítani, amely hivatva legyen a rendőrség szükség anyagi helyzetén segíteni. A kereskedők és gyáriparosok küldöttsége kifejtette, hogy a rendőrség anyagi eszközök hiánya folytán tehetetlen a mindinkább elharapódzó betörésekkel szemben, mert nem állnak rendelkezésére eszközök, amelyekkel a bűnfelek elkövetőit üldözni tudnák. Modern rendőrség autó nélkül el sem képzelhető és más eszközök hiánya is megbénítja a rendőrség működését. A kereskedők és iparosok ezt belátták és a rendőrségnek a legutóbbi Erdős-féle betörés alkalmával elért nagy sikerén felbuzdulva anyagi támogatást kíván a rendőrségnek, mint intézménynek nyújtani. A terv a kereskedők és iparosok széles körében felkes visszhangra talált és annak kivitele közel jövőre várható.

— Gyanus utasok a határon. A vajdasági állami titkosrendőrség detektívjei hétfőn délután Gakovónál a határon elfogtak két gyanúsán viselkedő embert, akikről kitént, hogy igazolvány nélkül akarták átlépni a határt. Az egyik Racsai Ferec szvetozármiliticsi lakos, a másik Vanberg Ferenc filipovói technikus. Mindketten azzal védekeztek, hogy már régóta munkanélküli voltak és azért akartak Magyarországra menni, hogy ott munkát keressenek. A detektívek a szombori főszolgabíróra szállították őket, ahol újból kihallgatták. A szombori főszolgabíró a két letartóztatottat átadta a szubotocai államrendőrségnek, amely tovább folytatja ellenük a nyomozást.

A vrbászi cukorgyár megkezdte az idei cukorrépa feldolgozását. Vrbászról jelentik: A vrbászi cukorgyár hétfőn megkezdte az idei cukor-kampányt.

— Két beogradi énekesnő autókatasztrófiája. Beogradból jelentik: A Topcsider felé vezető országúton hétfőn hajnalban súlyos autószerencsétlenség történt. Egy nagy sebességgel száguldó autó egy fatörzsnek rohant és teljesen összetört. A bentülők közül Topalovics Voja és Zdravkovic Cveta, egyik beogradi kabaré énekesnői súlyosan, a sofőr és két férfi könnyebben megsérültek. A sebesülteket a kórházba szállították.

— Változások a becskerekai közigazgatásban. Becskerekéről jelentik: Markovics Nikola volt topolai főszolgabíró, akit a belügyminisztérium nemrég nevezett ki Becskerekre tanácsnoknak, kedden letette a hivatali esküt és elfoglalta hivatalát. Markovics Nikola az árvaszék vezetését vette át és Rájics Szima eddigi árvaszéki elnök, gazdasági tanácsnok lett.

— Odaégett a termés. Becskerekéről jelentik: Banatszki Dvor községben hétfőn kigyulladt Pelcüs Sándor gazdálkodó háza és a padlások felhalmozott nagymennyiségű gabona a tűz martaléka lett. A kár negyvenezer dinár.

— Az agrárügyi államtitkár Becskereken. Becskerekéről jelentik: Suvákovics Lázár agrárügyi államtitkár kedden reggel Becskerekre érkezett. Az államtitkár a becskerekai agrárügyi hivatal ügymenetét fogja megvizsgálni.

— A noviszadi zeneegylet vendégszereplése Becskereken. Noviszadról jelentik: A noviszadi zeneegylet a becskerekli Péter király-szobor leleplezése alkalmával Becskereken hangversenyt ad.

— A kovacsicai járás tanítóit még nem kapták meg szeptemberi fizetésüket. Debéljacsáról jelentik: Bár a kovacsicai járás tanfelügyelője idejében kérte a minisztériumtól a három hónapra szóló hitel kiutalását, azt eddig nem folyósították és így a kovacsicai járáshoz, illetve a kovacsicai adóhivatalhoz tartozó valamennyi község tanítója eddig még nem kapta meg szeptember havi fizetését. Egyelőre teljesen bizonytalan, hogy a hitel kiutalása mikor történik meg és így a tanítók egyelőre csak a reményességéből élnek.

— Meghalt Baross János magyar képviselő. Budapestről jelentik: Baross János nemzetgyűlési képviselő, a pillsvörösvári kerület képviselője kedden reggel 9 órakor meghalt. Baross az egyesült balpárti ellenzék oszlopos tagja volt és most készült megünnepelni huszonöt-éves képviselői jubileumát. Először Csongrádon választották meg képviselőnek és azóta rövid megszakítással állásban tagja volt a magyar parlamentnek. Néhány hét előtt fehérvérűség támadta meg és állapota állandóan rosszabbodott, úgyhogy két ízben is igyekeztek vératómlésztéssel megmenteni. Előbb unokaöccse, majd egy pillsvörösvári parasztlégny engedte át vérét az operációnak, a képviselőt azonban nem lehetett megmenteni.

— Karóval ütötte agyon. Noviszadról jelentik: A belacrkvai törvényszék másfélévi fogházra ítélte Agbaba Száva máriolánai földmivest, aki Máriolán múlt évi június 21-én Kétya Jovánt egy karóval addig ütötte, míg az meg nem halt. A noviszadi felebbviteli bíróság kedden a büntetést két évi fogházra emelte fel.

— Szabadiábrahelyezték az Erdős-féle betörés egyik gyanúsítottját. Noviszadról jelentik: Az Erdős-féle betöréssel kapcsolatban letartóztatott Lusztig Adolfot kedden szabadiábrahelyezték.

— A máriafriedi bucsu. Noviszadról jelentik: Kedden a Vajdaság délreszeiből és a Szerémségből sokezer bucsujáró ke-reste fel a szrmszki-károvcii máriafriedi bucsujáró helyet.

— Magyarányu kommunista összeesküvést fedeztek fel Besszarábiában. Bukarestből jelentik: Szeptember huszonkettődikén újra összeül Tighinában a román-orosz vegyesbizottság, amely többek között az orheimegyei orosz betörések ügyét is le fogja tárgyalni. Mint ismeretes, Orheimegyében orosz bandák két granicsárt megöltek és az őrházat megsemmisítették. Az oroszok viszont kérni fogják egy Florih nevű bandita kiadását, aki megölte és kirabolta Rusov többszörös milliommot. A kisenevi hatóságok nagyobbarányu kommunista összeesküvésnek jöttek nyomára, amelyet Prágából jött diákok szítottak. Két csendőrszázad körülvette Zama községet és több összeesküvőt letartóztattak.

— Gyárat alapítottak az oxigénnek levegőből való előállítására. Prágából jelentik: A közel jövőben részvénytársaságot alakítanak oxigénnek a levegőből való nyerésére. Az új társaság jövő év júliusában kezdené meg működését az aussigi körzetben és egyelőre tizenöt tonna napi termelésre számítanak, amely mennyiség később a kétszeresére emelkednék. A vállalatnál két francia társaság két millió cseh koronával, az ostrauai koksztelep tíz millióval, a Zsvnostenska Banka és az aussigi kémiai művek pedig a negyven millió cseh koronát képviselő részvénytőke hátralékos részével vállalnának érdekeltséget.

— Megölte tanárát, mert nem értett egyet vele a Freund-féle álomelmélet terén. Newyorkból jelentik: Oriási felütést kelt az az egész különös hátterű gyilkosság, melyet egy Silberstein Manó nevű tizenkilencéves diák követett el. A fiatal egyetemi hallgató egy, a newyorki börzén jól ismert gazdag gabonakereskedőnek a fia, aki az utóbbi időben csaknem kizárólag pszichoanalízissel foglalkozott s több ilyen tárgyú cikket is írt tekintélyes amerikai folyóiratokba. A fiu intenzívebb képzésére apja Kaitsch huszonhárom éves newyorki bölcsészettanhallgató személyében házi tanárt fogadott, aki lelkes híve volt Freud Zsigmond elméleteinek s ezek helyességéről az ifjú Silbersteint is meg akarta győztetni. Pár nappal ezelőtt Silberstein Manó papírra vetette egyik álmát s a lélekelemzési órán ezt kezdték analizálni tanárával. Az álomfejtés módszere körül a diák és a tanár közt heves vita keletkezett, melynek hevében Silberstein törkonragadta tanárát s addig folytatta, míg az eszméletlenül esett össze. Ezután a diák a fűskamrába rohant, fejszét vett magához s azzal teljesen szétzúzta a szerencsétlen freudista fejét. Letartóztatása alkalmával a gyilkos diák a leg-

nagyobb nyugalommal viselkedett, tettet minden további nélkül bevallotta, annak okait illetőleg azonban kerekén megtagadott minden felvilágosítást. Silberstein Manó a börtönben is olyan közönnyel ül, amely méltán bámulatba ejti az összes pszichológusokat.

— Iskolát állítanak fel a szrbobráni szállásokon. Szomborból jelentik: A Szrbobrán községhez tartozó Adorján-szállásokon nincs iskola, annak ellenére hogy itt mintegy hatvan a tanköteles gyerekek száma. A megyei iskolaszék most utasította Terzin György kerületi és Hadnagyev Misa járási tanfelügyelőket, hogy tegyék meg a lépéseket az Adorján-szállási iskola felállítására.

— Kutyakorbács a rendőr kezében. Noviszadról jelentik: Andrics Iván plávnai községi rendőrt hivatali hatalommal való visszaélés miatt múltévi december 10-én a noviszadi törvényszék 15 napi elzárásra ítélte, mert Rumi Józsefet megkorbácsolta. A noviszadi felebbviteli bíróság kedden helybenhagyta az ítéletet.

— Prof. Mabuse szuggesztor előadása Pállicson. Szombaton és vasárnap este tartotta meg Mabuse szuggesztor estélyét Pállicson az Abbázia színháztermében. Minden kísérlete csupa ötlet és humor volt, ami állandó derűltségben tartotta a termet zsufoltság megtöltő közönséget. Mabuse szerdán este közki-vánatra még egy estélyt rendez, melyen új kísérleteket mutat be és különféle állatokat is szuggesztálni fog. Az estély fél kilenc órakor kezdődik.

— A posta is gratulál. Berlinből jelentik: November 1-től fogva a német postaigazgatóság különösen LX. jelzésű gratulációs telegrammot hoz forgalomba. A táviró utján küldött szerencsekívánatokat ezentul nem közönséges távirati blankettán, hanem külön erre a célra szolgáló díszes nyomtatványokon fogják a címzettnek továbbítani. A nyomtatvány két lapból áll, amelyeknek mindegyikét művészi fametszet díszíti és a legfinomabb merített papírosra vannak nyomtatva. A külső lapon a címzett neve áll, a belső lapon a gratulációs szöveg, mindezt kaligrafikus kézírással. A telegrammokat külön erre a célra készített borítékokban kézbesítik. A német posta a gratulációs telegrammok után egy márka illetéket fog beszédni.

— Csak a tüzelőanyagot szállít segélyutirányon át olcsóbban a vasút. Becskerekéről jelentik: A közlekedésügyi minisztériumból kedden érkezett le a becskerekai kamarához a minisztérium átirata, amelyben közli, hogy az árvíz miatt Bogojevó megkerülésével szállított áruk közül csak a tüzelőanyagot lehet az olcsóbb tarifa szerint szállítani, míg a többi áru szállítását a rendes vasúti díjszabás szerint, becszámítva a kerülő út viteldíját is, kell megfizetni.

A miniszternek az a rendelete közgazdasági körökben kinos meglepetést kelt, mert ellentétben áll azzal az ígérettel, a melyet a gazdasági érdekképviseletek küldöttsége kapott. A gazdasági körök azt kérték, hogy minden áru szállítása a rendes tarifa szerint történjék, mert a szállító tehet legkevésbé arról, hogy az árvízvédelmi munkálatokat elmulasztották. Különösen sérelmes, hogy a gabona- és liszt szállításnál nem hajlandó a minisztérium a segélyutirány használatáért eddig felszámított magasabb díjszabást mérsékelni.

Éredényelmesszedésnél az orvosok a lódos és kovasavas Radeini vizet rendelik. A vizet először gázalanitani kell és csak úgy szabad inni.

— Lélekelemzés kalapáccsal. A newyorki törvényszéket szenzációs bűnügy foglalkoztatja: Emanuel Silberstein newyorki diák, nála egy pár évvel idősebb tanulója James Kalisch-t kalapáccsal agyonütötte. Kalisch tanítványának egy álmát analizálta. A Freund-féle modern pszichoanalízis módszere alapján, az álomelemzés a fiatal Silbersteinra nézve kellenetlen megállapításokkal járt, ami a fiatalembert oly féktelen dühbe hozta, hogy lelkiéletének felismerőjétől gyilkossággal akart szabadulni. A gyilkosság arra vall, hogy Kalisch álomelemzésének lényegében helyesnek kellett lennie.

— **A szentai katolikus hitközségi választás miatt száztárgy küldöttség fordul panasszal az apostoli adminisztrátorhoz.** Szentáról jelentik: A szentai alsóvárosi római katolikus hitközségben március huszonötödikén megtartott választásokat, mint ismeretes, a szuboticei apostoli adminisztratura megsemmisítette. Az új választás, amelyet augusztus harmincegyedikén tartottak meg, az ellenzéki lista győzelmével végződött. Az ellenzék mindamellett elégedetlen a választás eredményével és úgy véli, hogy a választást nem vezették szabályszerűen. Az ellenzék szerint Kerepessy Vince, az ellenzék vezére 147 szavazatot kapott, mégsem nyilvánították megválasztottnak, hanem helyette olyanok kerültek be a képviselőtestületbe, akik csak 122 szavazatot kaptak. Az ellenzék elhatározta, hogy száztárgydeputációt küld Budánovics Lajos apostoli adminisztrátorhoz, akitől a sérelmek orvoslását kéri. Hír szerint a kisebbségben maradt hivatalos lista pártja is megfelelőbbézi a választásokat.

— **Emberéletért másfél évi fogház.** Noviszadról jelentik: Gabrics Antal szuboticei napszámos múlt évi augusztus 7-ikén összeveszett Iljes Jován napszámosmal és mert ez arcul ütötte, Gabrics bosszúból szivenszurta. A szuboticei törvényszék múlt évi 11-én egy és fél évi fogházra ítélte halálközeli súlyos testi sértés miatt. A felelősségi bíróság kedden helybenhagyta az ítéletet. Az elítélt semmisségi panaszt jelentett be.

— **Meg akarta vesztegetni a rendőrököt.** Noviszadról jelentik: Rátin Jován noviszadi kereszmáros a zárórán tul tartott nyitva és amikor a rendőrök erre figyelmeztették, 100 dinárral akarta őket megvesztegetni. A noviszadi törvényszék múlt évi december 5-én egy havi elzárásra és 500 dinár pénzbírságra ítélte. A felelősségi bíróság kedden helybenhagyta az ítéletet.

— **Szenta város közgyűlése.** Szentáról jelentik: Szenta város kiszélesített tanácsa szeptember 10-ikén közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel többek között a városi szabályrendelet módosítása, a városi tisztviselői fizetések rendezésének kérdése, az árvízsegély megszavazása és határozat a kimaradási adó kérdésében.

— **Új elemi iskola épül Szubotícán.** Szubotícán rövidesen megkezdik egy kétemeletes elemi iskola felépítését két millió dinár költségvetéssel. Az építkezés vállalkozója Beszédes József szuboticei vállalkozó.

— **Belefulladt a Szávába egy miniszteri tisztviselő.** Beogradból jelentik: Halálos szerencsétlenség történt hétfőn délután a beogradi Száva-strandon. Boskovics Szávó, a közegészségügyi minisztérium tisztviselője fürdés közben örvénybe került, ahonnan nem tudott kiszabadulni és mire segítségére siettek, már megfulladt.

— **Hegedüs Gyula bünvádi feljelentést tett Csontos Gyula ellen** Budapestről jelentik: Hosszabb ideje foglalkoztatja már a magyar sajtót Hegedüs Gyula stagione-társulatának az ügye, a mellyel október elején művészi körutra indul Európa nagyobb városaiba. A társulattal Hegedüs reprezentálni kívánja a magyar színművészetet és ezért sok kifogás hangzott már el a lapokban, hogy Hegedüs a társulathoz gyenge erőket szerződött, holott művészi turnéja állami támogatásban is részesül. Sok szó esett az utóbbi időben Csontos Gyula szerződéséről is, aki negyven millió előleget vett fel Hegedüstől, akinek stagione-társulatához leszerződött, azonban már az első próbán sem jelent meg. Hegedüs most bünvádi feljelentést tett Csontos ellen és az ügyben a rendőrség már megkezdte a tanú kihallgatásokat. Ezekből megállapítható, hogy Csontos Gyula július 13-ikán szerződött Hegedüs társulatához és harminc millió korona előleget, három héttel később pedig további tíz milliót vett fel. Csontos azonban nem vett részt a próbákon és az előleget sem volt hajlandó visszafizetni többszöri felszólítás ellenére sem. Az ügyben a rendőrségen szerdán fogják kihallgatni Hegedüst és Csontosot.

— **Meghalt Meszlényi Adrienne.** Budapestről jelentik: Meszlényi Adrienne, a Nemzeti Színház volt művésznője kedden reggel az egyik budapesti sanatóriumban meghalt. Meszlényi Adrienne annak idején Szemere Miklós földbírtokos, a híres versenystálló-tulajdonos pártfogolta, villát és földbirtokot vásárolt neki és fényes jóléthez juttatta. Később Schrott Katalin protekciójával a Nemzeti Színházhoz került Meszlényi Adrienne, ahol a gyönyörű szép nő főképen dekoratív szerepeket kapott. Az utolsó években Meszlényi Adrienne teljesen visszavonult. Több milliárd korona értékű vagyonát jótékony intézményekre hagyta. A halál kedden reggel gyónás közben érte utól.

— **A lyoni képviselőtestület bizalmatlanságot szavazott Herriotnak.** Lyonból jelentik: A városi képviselőtestület hétfői ülésén Herriot jelenlétében felvetették Herriotnak a Poincaré-kormányba való belépése kérdését. A szociáldemokraták bizalmatlansági indítványt terjesztettek be Herriot ellen, amit 30 szavazattal 26 radikális szavazat ellenében elfogadtak. Herriot ezután felszólalásában éles szavakkal ítélte el azt a módot, ahogyan a szociáldemokraták eljártak ellene és kijelentette, hogy a választók egyeteméhez folyamodik a bizalmatlansági szavazattal szemben. A szocialisták újabb tanácskozást fognak tartani, hogy Herriot-val szembeni további magatartásukat megbeszéljék.

— **Ügyvédek és mérnökök jelentkezése a katonai ügyosztályon.** A szuboticei katonai ügyosztály felhívja mindazon ügyvédek, ügyvédjelöltek, mérnököket és mérnökjelölteket, akik nem tartalékos tisztek, hogy szeptember 15-ikéig jelentkezzenek a katonai ügyosztálynál.

— **Eljegyzés.** Dr. Gorse József kir. járásbíró és Aman Antika Apatin, jegyesek. (Mindén külön értesítés helyett).

— **Halálos szerencsétlenség a beogradi pályaudvaron.** Beogradból jelentik: Bazsik Alajos pancsovai kereskedő a beogradi pályaudvaron fel akart ugrani a már megindult szuboticei gyorsvonatra. Ugrás közben azonban megcsuszott és a kerek alá került, amelyek teljesen szétroncsolták.

— **Megölte a gyermekét.** Szentáról jelentik: Radulov Danica molli asszonynak, aki férjétől már másfél év óta elváltan él, két héttel ezelőtt gyermeke született. A gyermeket születése után bedobta a félreeső helyre. A csendőrség tudomást szerzett a bűntényről és az asszonyt letartóztatta.

— **Zsebmetszők a beogradi bíróság előtt.** Beogradból jelentik: A beogradi törvényszéken kedden tárgyalták Bakics Iván, Stéfánovics Lopud és Petrovics Ljubomir rovottmultu csavargók bűnügyét. A vádlottak a szuboticei és a zagrebi vasúti vonalakon számtalan zsebmetszést követtek el és amikor tetten érték őket, Jokszimovics Jován kereskedő pénztárcáját lopták el. A bíróság a vádlottakat két-két évi börtönre ítélte.

— **Gyufa a gyerekek kezében.** Petrovoszelóról jelentik: Szremcser Milán petrovoszelói földmives és felesége gyermekeiket vasárnap délután egyedül hagyták otthon. A kisgyermek felhasználták az egyedüllést s cigarettára gyújtottak. Az eldobott gyufától meggyulladt az udvarban lévő szalmakazal. Az összefutott szomszédok és a gyorsan ki-vonult tűzoltók megmentették az égő szalmakazal mellett lévő nádas házat. A rendőrség megindította a gondatlan szülők ellen az eljárást.

— **Megvadultak a lovak az autóbustól.** Apatinból jelentik: Az árvíz idején az Apatin—szombori országúton egy ideiglenes töltést emeltek, ami nagy mértékben megakadályozza a kocsiforgalmat. Hétfőn reggel ezen az úton haladt Gamauf Ferenc apatini molnár búzával megrakott kocsija. Szembejött az apatini autóbust, amittől a lovak megijedtek és felszaladtak a töltésre. A töltésről a kocsi lefordult és a kocsin ülő két molnárlegény nagy ivben repült ki a kövezetre, míg a lovak a felfordult kocsival a falu felé vágattak. A két molnárlegény súlyosabb sérüléseket szenvedett.

— **Menetrendváltás a szuboticei vasutigazgatóság területén.** A szuboticei vasutigazgatóság szeptember 10-től kezdve több vonatjáratot megszüntet. A változás főleg a bánáti és Szombor-környéki szárnyvonalakat érinti.

— **Kisasszonynapja.** Szerdán, szeptember 8-ikán Kisasszony napját ünnepli a katolikus egyház. Az ünnep megtartása a polgári életben nem kötelező. Az állami hivatalokban rendes munkanap van, a szuboticei városházán pedig délelőtt 9—11-ig hivatal. A *Bácsmegyei Napló* csütörtökön reggel a rendes időben jelenik meg.

Ah, Valentino!

A fürdőhely kis mozián két rongyos fekete zászló, a kiragasztott színlap körött zöld gyászgalyak, a bejárónál gyászjelentés... Igen! Gyász van a világot átfogó mozinak, meghalt egyik fejedelme, a mosolygó arcú, nőies szépségű, karsu, gömbölyű mozgású, finoman öltözködő Valentino.

Szűgyelem magam, soha a mozi-vásznon még nem láttam. Halála hírére felzokogott a világsajtó, távol földrészekben, messzi tengerek partján elsápadtak a nők — és a szegény kis fürdőmozi kitűzte a gyászlobogót.

Meghalt Valentino — lássuk Valentint!

A halált legyőzte a mozi, éljen az élettelen élet... És fiatal, öreg, kendőzött dáma, sóvárgó szűz, állástalan iskolavégzett. B-listás végkielégített, óvatos és hazárdör, bubifrizurás, itnes és kontyos tolong, nyomul és liheg a moziba...

Ah! Valentino, te férfiak legnőiesebb férfija, te szabályos arcú, ábrándos szemű, karsubokájú, mily perverz esztétikai élvezet!... Tudni azt, hogy halott vagy és mégis látni, látni!... Sötét lesz a mozi, kivilágosodik a kép. Suttogás, mozgás, izgalom, láz... Ez ő... Ó!... Valentino!...

Előttem egy asszonyka szeretője mellett ülve felsóhajt:

— Sirmi tudnék!... Sirmi!...

A tabáni rövidáru-üzlet, aki itt felejté házas élete nyügeit, lágyan hozzásimul és gyengéden suttogja:

— Drága!... Drága!...

A holt Valentino rájuk néz, mosolyog feléjük, összeadja őket, helyesli a viszonyt, megáldja a mozi szerelmet.

Mögöttem két ifjú... Husz, husz-két éves... Kifogástalan mozieleganciajuk, esténként látom, hogy a legképzettebb csarlsztonisták, otthon vannak minden bárban és minden játékban.

— Vezik Valentint és suttognak...

— Olvastad?

— Mit?

— Az életrajzát?...

— Igen!... Nagyszerű... Nem fért meg odahaza, a szülei kidobták, kicapták az iskolából...

— Lopott, sikkasztott...

— Hát hogyné!... Sikkasztott!... Nagy ember volt... Kiszökött Amerikába... Tányérmosogató volt...

— Parkettáncos...

— Felfedezték... Imádták Puty Liát... Milliárdokat keresett...

— Milliárdokat...

A zene andalít, XV. Lajos udvara ott ragyog a vásznon, de maga a nap a képen, az emberek szívében Valentino, a szökevény fiú, a kicsapott diák, a sikkasztó boltiszolga, az elzüllött, világmádat tárgya: Valentino.

És libeg a bubifrizura, simul a kombinén, repül a csarlsztonos fantázia... A vásznon nevet az élet, a prérin át repül a halál...

Ah, Valentino, korunk, erkölcsünk Napoleonja!

— **Halálos csónakázás.** Beogradból jelentik: Lázics Péter hétéves kisfiú hétfőn délbén egy Beogradnál horgonyzó uszályhajóról leoldotta a csónakot és evezők nélkül elindult. A víz magával sodorta a csónakot és amikor már nagyon eltávolodott, a kisfiú megijedt és kezeivel akart visszavevni, miközben a csónak felfordult és a kisfiú elmerült. Holttestét órák múlva találták meg.

— **Kubatovics Zorka szuboticei törvényszéki jegyző meghalt.** A szuboticei törvényszéknek gyásza van. Egyik fiatal, kiváló képzettségű jegyzője, Kubatovics Zorka életének huszonharmadik évében rövid szenvedés után hétfőn este meghalt. Kubatovics Zorka Szubotícán végezte a gimnáziumot, a szuboticei jogi fakultáson szerezte meg a jogi diplomát és minden vizsgáját kitüntetéssel tette le. A szuboticei törvényszékhez 1925. év június 1-én nevezték ki jegyzővé. A fiatal leány ezelőtt hat héttel vesztette el édesanyját, aki önfeláldozóan ápolt. Édesanyja halála olyan lesújtó hatással volt rá, hogy maga is beteg lett és rövid szenvedés után meghalt. A törvényszék saját halottjának tekinti Kubatovics Zorkát. Elhunytáról a törvényszéki bírák és tisztviselők adtak ki gyászjelentést és a temetésről is a törvényszék gondoskodik. A temetés szerdán délután négy órakor lesz a Majsai-uti iskola épületéből.

— **Orvosi hír.** Dr. *Echstein* Lajos noviszadi orvos külföldi tanulmányutjáról, Davosból visszatért és rendeléseit Futoski put 10. megkezdte. Telefon 221.

— **Pálinkafőzés miatt 17 napi elzárás.** Petrovoszelóról jelentik: Hegedüs Imre petrovoszelói lakost a hatóság tiltott pálinkafőzés miatt 17 napi elzárásra ítélte. Hegedüst a rendőrség büntetésének kitöltése végett Sztaribecsére kísérte.

— **Charlestont** lelegegység formában és legujabb spanyol tancótánit Landau Juliska táncitanárnő. Pašićeva ul. 16.

— **Harmonikus** gimnaztikára növendékek felvételnek. Landau Juliska táncitanárnő, Pašićeva ul. 10. 8035

— **Landau Juliska** őszi táncversenyek folyó hó 15-én megkezdődnek. Oktatás délután 6 és este 8 órakor. Magánórák megbeszélés szerint. Jelentkezés naponta bármikor Pašićeva ul. 10 sz. táncintézetében. 8033

— **Úrnők** figyelmébe! Szinte immetetlen olcsó árban készülnek angol és francia munkák elsőrendű kiviteben. Weisz női divatszalonjában. I. Paje Kujundžića 22. 8062

— **Dr. Gajó István** orvos a katonai gyakorlatáról hazatért és rendeléseit szeptember 8-ikán újból megkezdte Sztarakanizsán Karagyorgyeva (Szent János) ucca 47. szám alatt. Rendelés: e. 8—11, d. u. 2—5 óráig.

— **Dr. Schossberger Sándor** operatőr, nőgyógyász, rendelőt és röntgenlaboratóriumát Jevrejska 13. I. alá helyezte.

— **Dr. Török Béla** igazgató orvos, belgyógyász, gége, fülorvos specialista haza érkezett.

— **Orvosi hír.** Dr. *Eckstein* Lajos előtt 9—11-ig lesz hivatal. A *Bácsmegyei* vizsadi orvos külföldi tanulmányutjáról.

— **A Kinizsi—SAND** folyó hó 8-iki mérkőzésére, a nagy érdeklődésre való tekintettel, jegyek elővételben kaphatók S. A. Engl Rudics-uccal gépüzletben, ugyszintén Marisics és Jankovics könyvkereskedésében kedden délután 7 óráig.

Mindenki igazolhatja,

hogy a valódi

8047

DIANA.

sósorszesz

hatása az elképzelhető legjobb!

Ügyeljen a vásárlásnál a „DIANA” névre és értéktelen utáztatokat utasítson érelyesen vissza!

Jugopharmacia d. d.

Diana-osztály

Zagreb, Jukićeva ulica 12.

Vojvodinai főlerakat:

Korody & Cie, Novisad

SPORT

Aromán bajnokcsapat Szuboticán

A világhírű román bajnokcsapat, a Kinizsi szérdán mutatkozik be a szuboticiai közönségnek.

Azok után a kiváló eredmények után, melyeket a temesvári csapat a legutóbb elért nagy nemzetközi csapatokkal szemben, Kinizsi játéka különös érdeklődésre tarthat számot. A csapat kompletten áll ki, azzal a híres csatársorral, melynek nagyvonalu, lendületes játékát a futballsport centrumaiban, Bécsben és Budapesten is megcsodálták. Egyénileg legnagyobb klasszis a csapatban Fogl centerhalf, Tencer jobb-szélső és Wetzler centercsatár. Jó és megbízható a közvetlen védelme is, melynek Hoksány a főerőssége, kinek játékát kitűnő helyezkedési érzék és rugótechnikája jellemzi.

A Kinizsivel szemben a Sand legerősebb csapatával veszi fel a küzdelmet és ha győzelemre nincs is kilátása, komoly játéka fogja kényszeríteni a román bajnokot. A mérkőzés, melyet Csajághy vezet, délután félnégykor kezdődik a Sand-pályán.

Az ugyanerre a napra hirdetett SzMT—Sand mérkőzést természetesen nem tartják meg.

VRBÁSZ.

A Vrbászi SC összedállása Bácska ellen. Vrbászról jelentik: A Vrbászi SC komolyan készülődik a Bácska ellen. A bajnokcsapat ellen a következő együttest szerepelteti: Hügel — Hilkene I. — Kratz — Schmidt, Hauslohner II., Hauslohner III. — Hilkene II., Quiring, Hauslohner I., Kovács, Elszász.

Vrbászi—Szombori Amateur 4:2 (1:1). Barátságos. A vrbászi csapat megérdemelten győzött. A gólokat Elszász, Hauslohner I., Hauslohner II. és Kovács, az Amateur részéről Csányi lőtte. A VSC-ben jól játszott Hügel, Hilkene I. és Hauslohner II. Az Amateurben Klein, Csillag, Csányi.

Magyar birkozók győzelmei Rigában. A rigai nemzetközi birkozóversenyen a magyar birkozók több értékes győzelmet arattak. A légsúlyban Magyar pontozással győzött Melker (lett) ellen; a pelyhsúlyban Ambrus (magyar) pontozással győzött Steinig (német) ellen; a könnyűsúlyban Matura (magyar) Kapp (osztrák) ellen. A legértékesebb győzelmet Papp aratta, aki Jacobsen dán világbajnokot tussolta. A nehézsúlyban Domány (magyar) szintén tussal győzött az eszt Pohla ellen.

Balázs jugoszláv bajnok résztvesz a magyar bajnoki tenniszversenyen. Budapestről jelentik: Balázs Iván becske-reki tenniszbajnok, aki egyizben megnyerte Jugoszlávia bajnokságát is, résztvesz a magyar bajnoki versenyeken. A férfi egyesben Balázs több magyar tenniszestőt vert meg, majd Demasius német bajnokkal került össze, a mérkőzést azonban a sötétség miatt 4:4 arányban félbeszakították. A férfi párosban Balázs Lupu román bajnokkal indult, akivel értékes győzelmet aratott Jacoby dr.—Arató-pár fölött.

A beogradi lovaregylet nem rendez több versenyt Noviszadon. Noviszadról jelentik: A beogradi lovaregylet eredeti szándékától eltérve jövő vasárnapra tervezett versenyét már Beogradban rendezzi, mert a beogradi pálya már felszáradt s a beogradi lovaregylet a mult-heti noviszadi verseny anyagi eredményével sincs megelégedve. A beogradi lovaregylet október 10-vel bezárólag minden vasárnap versenyt rendez Beogradban, míg a noviszadi versenypályán a legközelebbi versenyek október 17-ikén és 24-ikén lesznek.

A Keleti-csatornát is át akarják uszni. Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt koppenhágai jelentése szerint a La Manche-csatornán kitört csatorna-uszási láz áttért a Keleti tenger csatornájára is, amelynek átúszását az utóbbi napokban többen megkísérelték. Megpróbálta átúszni a csatornát Edít

Jensen dán uszóbajnok, de a tizen-nyolc kilométeres ut közepétáján abba kellett hagynia kísérletét, mert a kísérő motorosónak defektust kapott. Jensen kisasszony hétfőn éjszaka megismételte kísérletét és Meinli Alfréd dán uszóbajnokkal együtt éjjel 12 órakor elindult. Egy órával később egy német uszó is utánuk indult, hogy Németországnak szerezze meg a csatorna átúszásának dicsőségét. A kísérletek eredményéről még nem érkezett hír.

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv faipar válsága

Dr. Nikles erdő- és bányászati miniszter dr. Krajacs kereskedelmi miniszterrel egyetértve, a jugoszláv faipar válsága ügyében még e hónapban széleskörű ankétot hívnak össze.

A jugoszláv faipar válságát ugyanazok a körülmények idézték elő, amelyek az általános válságnak okozói. A faipar válsága is csak úgy oldható meg, ha az általános gazdasági válság, amelynek csak láncszeme, megtalálja a maga orvosságát.

Még mindig nagy baj, hogy gazdaságpolitikai kérdéseket most is pártpolitikai szempontból ítélnek meg s a nemzetgyűlési képviselőválasztások döntő befolyással vannak a gazdasági kérdések megoldására.

Az összes mértékadó gazdasági körök követelik, hogy egy egységes gazdasági programot fektessenek le, de azt nem lehet másképp megoldani, hacsak a létesítendő gazdasági tanács fogja annak irányelveit megszabni. A gazdasági tanács létesítése érthetetlenül késik, a mi gazdasági körökben nyugtalanságra ad okot.

A legtöbb faipari vállalkozás utolsó mérlegét veszteséggel zárta és igen nagy azon vállalatok száma, amelyek kénytelenek voltak az üzemet beszüntetni. Az adóterhek a faiparban is elviselhetetlenek, ezeket fokozzák a községi adó és egyéb illetékek. A községi pótdadó némely helyen 1500%, amelyek nagyrészt az ipari vállalatokat sújtják. A vállalatok a pénzügyminiszterhez fordultak és kérték olyan rendeletnek a kiadatását, amely szerint a községi pótdadók nem haladhatják meg az állami adók 200%-át. A kereskedelmi miniszter támogatta a kérést, de a pénzügyi igazgatás minden tényezője elutasította.

A faipar fejlődését megakasztják a magas vasuti díjszabások, a magas munkásbiztosítási költségek. A faipar ezenfelül sokban függ a külföldi valutáris viszonyoktól, a faipar akarata ellenére valutaspekulációra van kényszerítve, de a minisztérium részéről ezen tevékenysége sok nehézségbe is ütközik. A latin valuták nagy árhullámzása jelentékeny kárt okozott a faiparnak, mert a faipar a bankkörök javaslatára nagy devizakészleteket halmozott fel.

Szabizottság az országutak rendbehozására. Az építésügyi miniszter szabizottságot küldött ki annak tanulmányozására, hogy az országutak mennyi költséggel volnának rendbehozhatók. Ugyanezek a bizottságok új országutak létesítésének feltételeit is tanulmányozzák. Minden tartomány s így a Vajdaság részére is külön bizottságot küld ki a minisztérium.

Meghosszabbították a mérték-hitelesítések határidejét. A szubotici mérték-hitelesítő hivatal közli, hogy a mérték-hitelesítések határidejét október 31-ikéig meghosszabbította és felhívja az érdekelteket, hogy a határidőig feltétlenül tegyenek eleget kötelezettségüknek. A határidő lejártá után a mérték-hitelesítő hivatal a rendőrséggel bejárja az összes üzleteket és azt a mérleget, amely nincs hitelesítve, elkobozzák és a mérleg tulajdonosát szigorúan megbüntetik.

KINTORNA

A hirtelen sok pénzhez jutott Kohnék a tengerparton nyaralnak. Délután hivatta Kohné a nevelőnőt és megkérdi: — Hol vannak a gyerekek?

— A strandon.

— És mit csinálnak?

— Ásna a homokban.

— Kisasszony — mondja Kohné — ezt nem tűröm, van elég pénzünk, hogy ilyesmit munkásokkal végeztessünk el.

*

Az orvosnál méltatlankodik egy fiatal nő:

— Mért mondta kedves doktor ur, hogy mutassam a nyelvemet? Hiszen nem is nézte meg!

— Nem fontos, kedves kisasszony, csak nyugodtan akartam megírni a receptet.

*

Éjszaka három órákor felesengetik a gyógyszerészt és öt dinárért kamillateát kérnek tőle. A patikus bosszusan megjegyzi:

— Ezért ráért volna holnap reggel jönni!

— Igaza van gyógyszerész ur. Hát akkor majd reggel jövök!

*

Egy ur lélekszakadva érkezik a szubotici pályaudvarra és megkérdi a portástól:

— K... ké... ké... rem szé... szépen, hol v... van a b... be... beogradi vo... vo... nat?

A portás rámutat egy vonatra, amely ebben a pillanatban hagyja el a pályaudvart.

— Ha nem kérdezte volna, akkor még elérte volna!

TŐZSDE

Zürich, szeptember 8. Zárlat: Beograd 9.1275, Páris 15.2375, London 25.12, Newyork 517.25, Brüsszel 14.3425, Milánó 19.10, Amszterdam 207.40, Berlin 123.15, Bécs 73.05, Szófia 3.80, Prága 15.33, Budapest 72.50, Bukarest 2.56.

Beograd, szept. 7. Zárlat: Páris 166, London 274.84, Newyork 56.52, Brüsszel 159, Genf 1095, Milánó 275, Berlin 1348, Bécs 798.50, Prága 167.90, Budapest 797, Bukarest 2725.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 7. Buza: 1 vagon bácskai, 75—76 kilós két %-os 255 dinár, 5 vagon szerémi 141 dinár. Tengeri: 1 vagon bácskai 154 dinár, 7 vagon bácskai fővonal 155—160 dinár. Bab: 1 vagon bácskai fehér 165 dinár, 13 vagon szerémi fehér 3—4 %-os hajó 168 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás G. bácskai 440 dinár, 2 vagon 0-ás kombinált bácskai 435 dinár, 3 vagon 2-es bácskai kiviteli malomból 390 dinár, 3 vagon 5-ös kiviteli malom, bácskai 340 dinár. Korpa: 1 vagon Noviszad jutaszákban 112.50 dinár. Disznózsír 1 vagon netto hordó nélkül 1700 dinár. Irányzat: lanyha. Forgalom: 39 vagon.

Szentai gabonaárak, szept. 7. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 245 dinár. Ótengeri 140—142.50 dinár. Újtengeri decemberi szállításra 80—85 dinár. Március—áprilisi szállításra 95—100 dinár. Csöves tengeri 45 dinár. Takarmányárpa 125—130 dinár. Sörárpa 140—142.50 dinár. Zab 120—125 dinár. Rozs 150—152.50 dinár. Köles 80—85 dinár. Muharmag 100—110 dinár. Heremag 1900—1920 dinár. Óbab 100—110 dinár. Újabb 140—145 dinár. Repce 320 dinár.

A noviszadi tőzsdén szeptember 8-ikán, Kisasszonynapján, szeptember 9-ikén és 10-ikén, a zsidó újév alkalmával, nem lesz tőzsdenap.

Szombori terménytőzsde, szept. 7. Irányzat szilárd. Buza bácskai 252—255, szerémségi 252.50—257.50, Tisza sleg 257.50—262.50, Tisza bánati sleg 255—260. Rozs 165—170, zab 130—135, árpa 62-es minőség 145—150, tengeri bács-

kai 150—155, bánati 150—155, szerémségi 157.50—162.50, újabb 105—106, válogatott 170—175, liszt nullás GG. 430—450, ötös 320—340. Korpa 105—110.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 7. A határidőpiacon a hétfői lanyhaság után fedezési vásárlásokra az irányzat javult. A forgalom jelentéktelen. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza szeptemberre 350, októberre 354—359, zárlat 354—355, márciusra 385.5—386, zárlat 384.5—385, májusra 389—392, zárlat 388—389, magyar rozs októberre 252.5—255, zárlat 253—254, márciusra 275—278, zárlat 275—276. A készáru piacon a forgalom szűk keretek közt mozgott, csak rozsban volt vásárlási kedv. A buza irányzata tartott, a rozs 5000 koronával drágult. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 335—357.5, rozs 240—245, árpa 205—220, sörárpa 262—300, zab 192—210, tengeri 267.5—270, repce 540—560, korpa 160—162.5.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhossz jelenti)
Szerda, szeptember 8.

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 21.15: Vidám-est.

Milánó (320): 16.35: Hangverseny. 21.12: Koncert. 22: Katonazene. 23: Jazzband.

Zagreb (350) 20.30: Előadás. 20.45: Dalest. 21.45: Hírek, közgazdaság. 22: Zongorahangverseny.

London (365): 15: Táncczene. 16.15: Koncert. 18: Szórakoztató zene. 20: Hangverseny. 22: Katonazene.

Münster (410): 13.15: Mozart-szonáták. 17.30: Bölcsődalok. 20.30: Dalest.

Breszlau (418): 16.30: Verdi-délután. 20.25: Hangverseny. 21.10: Koncert. 22.30: Táncczene.

Szombori rádiólerakatunk

elme

Rózsahegy József

Árkova utca 13.

KONRATH D. D.

8 rádiószaktudós Szubotica.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Dollárkirálynő, Fall Leó operettjének előadása.

Frankfurt (470): 16.30: Koncert. 20.15: Medea. Grillparzer szomorujátékának előadása.

München (485): 16.40: Koncert. 17.40: Dalest. 19: Koncert. 20.40: Színelőadás.

Berlin (504): 15.30: Gyermekszínpad. 16.30: Koncert. 20: »König Nikola« Frank Wedekind színművének előadása Alfréd Kerr bevezető szavaival. 22.30: Táncczene.

Budapest (560): 9.30: Hírek, szépségápolás. 10: Ünnepi mise a belvárosi plébániatemplomban. 16: Gyermekek. 17.02: Három egyfelvonásos vígjárók előadása. 17.30: Magyar klasszikusok. 20.30: Kamarazene. 22.15: Táncczene.

TÜKÖRGYÁRUNKAT

137 FÜTŐS ÚT 137
sz. m. alá (világos megálló) hely. 11.00-12.00 740
VITRUM NOVI AD
Telefon 407.

TÖLGYFAPARKETTA

mindenféle minőségben

HORNYOLT TETŐTEREP

vagy

I-a SZERÉMI TUZIFA

Állandóan a legolcsóbban kapható a

FAIPARI TÁRSASÁG

(DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.)

FATEL PÉN, NOVISAD

Örövényi ut. — Telefon 203.

A vasúti hívezető uton az újonnan épült tőzsdapalota mögött. 6119

NYILTTÉR

Sreski sud kao gruntovna vlast u Subotici.
Broj 4213/1926. grunt.

Objava dražbe i dražbeni uslovi na naknadnu ponudu

U predmetu dobrovoljne dražbe advokata dr. Marka Petrovića, kao kuratora stečajne mase prezadužene firme »Gavra Kraus i Sin«, te opšteg prezaduženika Desidera Krausa, gruntovna vlast usled naknadne ponude Trgovačkog Prometnog D. D. za Vojvodinu u Subotici i Rudolfa Priznera iz Subotice odredjuje u smislu §. 27. zak. čl. XLI. iz 1908. godine novu dražbu, koja prema hipotekarnim verovnicima ima pravno dejstvo ovršne dražbe.

Opis nekretnina.

a) U subotičkom gruntovnom ulošku broj 30407. pod A † I, topografski broj 4706, ubeležena kuća, dvorište i parni mlin sa svim pripacima, površinom od 214 kvadratnih hvati u unutrašnjosti, što sve sačinjava vlasništvo subotičke registrovane firme Gavra Kraus i Sin.

b) U subotičkom gruntovnom ulošku broj 335. pod A † I, topografski broj 4628, ubeležena kuća i dvorište u unutrašnjosti, površine od 80 kv. hv., to sačinjava vlasništvo Desidera Krausa iz Subotice.

Isključna cena

za nekretnina i pripatke, navedene u opisu nekretnina pod a), utvrđuje sa 415.000 t. j. četiri stotine petnaest hiljada dinara, a za nekretnine pod b) sa 11.000 t. j. jedanaest hiljada dinara.

Dan dražbe.

Za naknadnu dražbu uriče se dan 22. septembra 1926. godine u 9 sati pre podne u sobi broj 21. istog suda.

Uslovi.

1. Dobrovoljna dražba imade u smislu §-a 204. Ovršnog Zakona prema hipotekarnim verovnicima pravno dejstvo ovršne dražbe.

2. Nekretnine, označene pod tačkom a) i b) u opisu nekretnina ovih dražbenih uslova pušćie se na dražbu ili zasebno ili zajednički.

3. Dražbene nekretnine ne mogu se prodati ispod isključne cene.

4. Naknadna ponuda je obavezna za naknadnog ponudioca i ako se isti ne pojavi na dražbi.

5. Ako se na dražbi ne učini veća ponuda od naknadne ponude, sada će se smatrati, da je nekretninu naknadni ponudjač kupio.

6. Troškove novije dražbe dužan je kupac isplatiti preko ponudjene kupovne cene.

7. Učesnici na dražbi dužni su na ime kaucije ili položiti na dan dražbe u gotovom novcu kod dotičnog Kr. sudskog izvršitelja, ili do dana dražbe deponovati kod Opšte Privredne Banke D. D. u Subotici u gotovom novcu ili u vrednim papirima, prikladnim za kauciju, 10 % isključne cene.

8. Tko ponudi više od isključne cene, a veće ponude nema, mora naknaditi postotnu razliku viška jamčevine, jer mu inače ponuda ne vredi i ne može da dalje učestvuje u dražbovanju.

9. Učesnici na dražbi dužni su istovremeno s polaganjem kaucije potpisati ove dražbene uslove za dokaz, da u njima navedene uslove priznaju prema sebi obaveznima.

10. Državna kasa kao licitant nije dužna položiti jamčevinu kao ni višak razlike jamčevine.

11. Kupci su dužni dražbovnu kupovnu cenu zajedno sa 5 % kamatom, računatim od dana dražbe, isplatiti u tri jednaka dela i to prvi deo za petnaest, drugi za trideset, a treći deo za četrdeset i pet dana, računajući od dana pravomoćnosti dražbene prodaje. Kao kaucija položena suma računati će se u poslednju ratu. Uplata će se vršiti kod Opšte Privredne Banke D. D. u Subotici na otvoreni račun stečajne mase Gavra Kraus i Sin.

12. Kupac je dužan iza nekretnina, kupljenih na dražbi, snositi poreze i sve javne terete od dana dražbe, nadalje platiti dražbene i prenosne pristojbe. Pod navedenim naslovima plaćene sume ne će biti uračunate u kupovnu cenu.

13. Ako se za osam dana od dražbe ne podnese predstava, gruntovna će vlast izdati kupcu uverenje o kupnji, na osnovu koje svedodžbe može kupac stupiti u posed kupljenih nekretnina.

14. Kada dražba postane pravomoćna i kupac udovolji dražbenim uslovima, naročito kad isplati u celosti dražbenu kupovnu cenu, gruntovna će vlast po zvaničnoj dužnosti odrediti gruntovnu uknjiženje prava vlasništva nekretnina na ime kupcevo.

15. Ako kupac blagovremeno ne udovolji dražbenim uslovima, gubi deponovanu kauciju, pa će se na molbu koje od zainteresovanih stranaka odrediti ponova dražba.

Dražbeni uslovi mogu se pregledati za vreme zvaničnih časova kod ovog suda u sobi broj 33.

Subotica, dne 5. septembra 1926. godine.

Berke s. r.
sudija.

Gyermekcipő D 35.—
Férfikalap D 58.—
Férfiing D 50.—
Selyem nyak-
kendő D 12.—
Harisnya D 8.—

Mielőtt

szükségletét beszerzi,
győződjön meg

rendkívüli

olcsó árainkról!

Az összes árakat mélyen lecsökkentem!

Priesner
Rudićeva ulica

7673

Csődtömegeladás.

Vrbaški i Tanurđić volt moli cég csődügyében közhírré teszem, hogy a csődtömeghez tartozó rőfösárukat és üzleti berendezést egy tömegben, zárt írásbeli ajánlat útján folyó évi szeptember hó 14. napján délelőtt fél 11 órakor Molon, irodámban eladom.

A becsérték 89000 dinár. A zárt írásbeli ajánlatokat 12.00 dinár óvadékkal az árverés napjának délelőtt 10 órájáig kell irodámban benyújtani. Az ajánlatok felett azonnal fogok határozni és fentartom magamnak azt a jogot, hogy az ajánlatok el nem fogadása esetén az árut vagy az azonnal megejtendő szóbeli árverésen adjam el legmagasabb árát ígérőknek vagy, ha ezt az árut fentartom megfelelőnek, ezt is visszautasíthatom.

A vevő köteles a vételratot legkésőbb 3 nap alatt a tömeggondnok kezéhez a vétel illetékkel együtt kifizetni és az árut elvinni, mert különben elveszti bánatpénzét.

Az árú minőségéért és mennyiségéért nem szavatolok. Az árut előzőleg mindennap meg lehet tekinteni.

Dr. Schwarz Ferenc

ügyvéd, csődtömeggondnok,

7991

Nyilatkozat.

Üdülésem helyéről, ahová megrongált egészségem helyreállítása miatt voltam kénytelen elmenni, visszatérkezve, csak most reflektálhatok Moser és Wertheim noviszadi cég f. é. augusztus hó 6-áról keltezett körlevelére, melynek rosszakaratuságát mi sem bizonyítja jobban, hogy tölem az üzletkötés és inkasszó jogát oly formában vonták meg, mely alkalmas arra, hogy a tájékozatlan olvasó szemében a dolgot olybá tüntesse fel, mintha erre inkorrekt séggel meg okot szolgáltatott volna, holott fenti céggel szemben mindennemű kötelezettségemnek mindenkor pontosan eleget tettem.

Egyben kénytelen vagyok reputációm érdekében hangsúlyozni, hogy a fenti cég állítása, mintha én annak szolgálatában álltam volna, nem felel meg a valóságnak, mert a cégnek szerződéses munkatársa voltam és jövedelmében részesedtem.

Midőn kérem nagyrabecsült vevőkörömet, hogy ezen helyreigazító nyilatkozatomat tudomásul venni sziveskedjék, vagyok

Novisad, 1926. szept. 3.

kiváló tisztelettel

Wertheim Rezső

7999

Figyelem!

Használt tankönyvek féláron!

ISKOLAKÖNYVEK az összes elemi iskolákra, gimnázium, polgári, tanítóképzőintézet és kereskedelmi akadémiá számára és TANSZEREK

legolcsóbb beszerzési forrása

VIG könyv-
kereskedése

78/2

30 éve fenálló női kalapüzletemet a nagy házbér miatt kénytelen voltam áthelyezni

Kralj Aleksandrova ulica 1 szám alá

az udvarban (Leibach-ház, ha az udvarban, volt Bácsmegyei Napló nyomdája.)

Megérkeztek nagyon szép újdonságaim! Gyászkalapok raktáron. — Rendelések és alakítások gyorsan és pontosan elkészítetnek a legolcsóbb áron. Gyermekruha készíttéssel is foglalkozom.

Kérem a b. hölgyközönség pártfogását

Fekete Karolina

7650

KÜTFURÁSI VÁLLALAT

20 évi gyakorlattal bíró kútfurásmester vezetése alatt kútfurást és tisztítást vállal egy helyben, mint vidéken

LÓNART LAJOS

lakatos és vízvezeték szerelő Subotica. Štrosmajerova ul. 20. sz. Huspiae

KERESSE FEL AZ
OSIJEKI VÁSÁRT ÉS KIÁLLITÁST
1926. SZEPTEMBER 11-26.

A vásárlátogatók a vásárigazolvány felmutatása ellenében az összes vasutakon 50 %-os menetdíjkezdményben részesülnek. A vásárigazolvány ára 20 dinár.

ELADÓGYÓGYSZERTÁR

BEOGRÁDBAN egyike a legnagyobb gyógyszeráraknak. Felvilágosítással szolgál: „PUBLICITAS“ d. d. Beograd, Pozorišna 2.

8072

Bőrkereskedők és cipőiparosok!

A Weil-féle

„CSILLAG“

talppolitura a mellékelt ábra szerinti bádogdobozban, 12 színben kerül forgalomba. Minden bőrkereskedőnek fontos érdeke, hogy ezen 20 év óta legjobbnak elismert gyártmányt üzletében újból vezesse.

8049

Cipőüzemek részére

1/2-ig-os és nagyobb bádogkannákban rendkívül gazdaságos. Árajánlatot és mintát kívánatra küldök, minőségért szavatolok.

Vajóva „Kolumbija“ Kemijska Industrija
Beograd, Vidinska ulica 1.

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron

Mérték után a legdivatosabb cipő angol francia divattal szerinti. Javítások olcsó és izléseken

Altman cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 16. Fazekas-ház.

Subotica törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Br. 3884/926. grunt.

Árverési hirdetés

Stevan Peić és csatlakozó végrehajtatói: Braća Ulrich, Alojzije Gršić, Marka Marković elleni végrehajtás ügyében.

A végrehajtatók kérésére az alatt leírt ingatlanok árverése elrendeltetik 5.000 dinár tőke, 1925 évi december 21-ikétől 6 %-os kamattal, eddig 960 dinár költségek, jelen kérvény 577.50 költsége és további költségekre.

Az ingatlan leírása:

Subotica város 26643. telekkönyvi betétben A † I. szám alatt felvett IV. kör 292. számú lakóház udvarral és belsőszögöl területtel. Kikiáltási ára din. 32.500.— Az árverés napján 1926. október 2. d. e. 9 óra tüzetik ki. Az árverés fenti bíróság 22. számú szobájában tartatik meg.

Subotica, 1926. július 8.

8045

Dr. Berke s. k. bíró

KORZÓ MOZI

Szeptember 9-12.
Csütörtök—vasárnap
Szuboticán először!

TITKOK HÁZA

Dráma 2 rész,
egyenként 12 felvonásban

Személyek:

Villandri gyáros . . . Ivan Možuhin
Neje Helena Jaryly
Coradin Ch. Vanel
Rudeberg Nikola Kollin

LIFKA MOZI

KERT MOZI

a Lifka árnyékos udvarában
csütörtöktől—vasárnapig
SEVILLAI HALÁLBARÉNA
6 felv. ujdonság. — Főszereplő
PRISCILLA DEAN
az egzotikus országok vakmerő
kalandok tüneményes szépségű
művésznője

Hét nőtől naponta este 6-9-kor
ERDÉSZLEÁNY
varno operettje. — Főszereplők
Harry Liedtke és Lya Mara

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzés leveleket fogadjunk
Kérdéseküldésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Gyermektelen házaspár
házmesteri állást keres.
Cimeket a kiadóba kérem.
8041

Házmesternek kerestetik
egy házaspár Suboticán
Poštanska ul. 11 szám alá.
A férfi kocsis teendőket is
végez.
8053

Tanonc felvétetik accumu-
látor és villanyszerelőnek
Wilhelm. Pašičeva ul. 2.
8038

26 éves. nős. fiatalember,
beszél magyarul és szerb-
ül, 7 ezer dinár övadékal-
kal irodászolgái vagy pa-
rádésfocsis vagy más ha-
sonló bizalmas állást ke-
res. Cim a kiadóban.
8042

Kereskedősegéd, fiatal,
fűszer szakmában alkalm-
zást keres szeptember 10-
15-10-1-ére. — Perfekt
szerb és magyar. Cim a
kiadóhivatalban.
8057

Szabósegédek állandó
munkára azonnali bele-
lése keresek. Dabobos
János, B.-Petrovo selo.
8069

Borbélyviztet, negyven éve
fennáll. családi okok miatt
sürgősen eladó. Cim: Mol-
nár könyvkereskedés Sen-
ta.
8065

VÉTELELADÁS

Hálószobabutor, teljesen
új modern, kemény-krem-
kőris, olesón eladó. Trg
Ciril-Metod 2. a nagy-
templom fiakker állomás-
nál.
7801

Keresek villanymotort 20
—30 lóerős 3x380 volt
Periodus. Svoboda-malom,
Bajmok.
7907

Alkalmi vétel. Üzletház,
egyik felében jól bevezet-
ett vereskereskedés,
másikban gabona és szu-
nakereskedés, lakással,
felelőrszben is eladó. Szé-
na és szalma szagonon-
ként és három kéziprés
eladó. Brukner Josip,
Vinkovci, Aleksandrova
ul. 95.
7459

Fordsontraktor 14 napot
használt, új állapotban,
birtokeladás miatt eladó.
Nagy Sándor, Bácska-
Topola.
7971

Eladó egy jóforgalmu
vendéglő Novivrbáson
veic agentura. Subotica.
7373

Szabógép, teljesen új,
Singer 103-2. olesón el-
adó. Trg Ciril-Metod 2.
nagytemplomnál.
7800

Vendéglő, Staribečei leg-
forgalmasabb helyén, há-
rom lakószobával, mellék-
helyiségekkel, nagy bin-
cével 140.000 dinárért el-
adó. Cim a kiadóban.
8056

Sentán Keviben egy jó-
forgalmu 20 éves korena
házzal eladó. Bertel Ja-
kab.
8064

Kisebb létszékényvt ke-
resek megvételre. Huh
mészáros, Bajmok.
8068

KÜLÖNFÉLE

Mandulát 42 dinárért ki-
lonként postával vagy
vasutttal szállít. »Danika-
tesse« Split, Martinska 7.
(Dalmácián)
8025

Diákokat teljes ellátásra
felveszünk. Subotica, trg
Cyril-Metod 2. nagytem-
plomnál, fiakker-állomás.
7826

Mucsitelen mellett kiadó
egy lakóház 3 szobával
mellékhelyiségekkel. Ud-
var gazdasági épütekkel
és parkított kert is tar-
tozik hozzá. — Ugyanott
kapható üres föld és vi-
nőlesős is hasznosérbe.
Cim: Subotica, I. kör,
Poštanska ul. 11. szám.
8054

Üzlethelyiség a beltéren
esetleg lehet udvari is.
November 1-ére kerest-
ük. Cim a kiadóban.
8058

Különbeíratu utcai buto-
rozott kiadó. Oslobodie-
nia ul. 1.
8040

Apo Ió Novisad

Szeptember 8-9.
**Feleségem
frakkja**

(Amindenható Charleson)
Vigjátékot vigjátékal
Véra La Plante
és Reginald Deni
Ezt a két nevet jól jegyezze meg
magának! Ilyen tökéletes, ma-
lattaló filmet még nem látott!

Két nagy és egy kis szo-
ba, konyha, mellékhelyi-
ségekkel teljesen új, fe-
regyentes, butorral átadó,
Miloš Obilić 9.
8063

Nem létezik

szeplő, móló, pattanás
és más szépséghibák, ha
a »Pompador«-szalóban
(városháza-épület) ápol-
tatja magát. Női fodrászat
elsőrangú férfimunkaerők
által, hajfestés Innetoyval
manikűr. Hajszál, sze-
mölcs végleges eltávolítá-
sa és soványítás villany-
nyal.

Mittler hölgyfodrász

szaloniában vannak csak a
legjobb férfi munkaerők,
kik ondolációban első-
rangúak és bubi hajváras-
ban speciálisták. Hentes-
tészetet és paróka készi-
téseket garancia mellett
vállalok. Kijó kiszolgál-
ásban részesülni akar, az
csak Mittler szalónba
megy.
7610

Hová? Sietek Eisler Izsó-
hoz. Csodaszép női fel-
öltők érkeztek, csupa mo-
dellek! És ott olyan ol-
csón lehet vásárolni férfi-
ruhát és télikabátot is,
mértékutáni ruhát pótol.
Legjobban csak Eisler
Izsónál vásárolhat. Bará-
tok temploma során.
7773

**Egyszerű, szerbül és
magyarul beszélő**

gyermekleány
Állást keres
uri családnál.
Cim a kiadóban.
8074

Butorozott szoba, szép
és nagy nagy különbeí-
ráttal, egészen új, kiadó.
Sienkijevičeva ul. 14. Ke-
nyérgvár után.
8030

Sörkereskedők üreshordó
hiányaik pótlására igen
olesón kaphatnak prima
hordókat, mindig készlet
tart. Frank Sándornál
Suboticán.
7984

Ne mulassza el az alkalm-
mat. Női készitáskák finom
bőről 30 dinártól. Női ha-
risnyák nagy választék-
ban. Selyem nyakendők
28 dinártól. Férfi ing, pri-
ma anyagú 75 dinártól.
Jó minőségű férfi zokni 15
dinár. Gyermekcipők 30
dinár. Duplán varrott
szandál minden számban.
Vuikovics János (volt
Kis Bazár) Rudičeva 3.
5883

A tulajdonomat kérem
jóforgalmu kolatlan eme-
részi engedélyemmel berbe-
adnám, közli megállapo-
dás szerinti időre. Ugyan-
csak elcserelném 6 1/2
léggörnyomásu magán-
járó Marschal gőzkazán-
omat, erősebb 8-10-es ka-
zánnal, esetleg vennék
nagyobbat. Cim a kiadó-
hivatalban.
7953

LEVELEZÉS

Csinos fiatal asszony tar-
tós barátságot keres oly
uremberrel, ki anyagilag
támogatná. »Szimpatikus
szöke« jelzésre a kiadóba
kéretnek.
8043

FOGLALKOZÁS

Vállalok: könyvlefele-
tést, mérlegkészítést, el-
hanyagolt könyvek rend-
behozását, a könyvvitel
gyakorlati tanítását, pe-
ny ügyekben könyv-
szakértői munkákat. Bor-
bély L. magán- és bírósá-
gi szakértő Novisad.
7922

Munkások kerestetnek
Felsőrészt, ragasztó, fel-
sőrész tűző és elsőren-
dű varottmunkákat. Csak gyakorlott
munkások ajánkozzanak.
Cim: Kis Károly János,
cipész, Bacska-Topola.
7922

Jómunkás kovácsleányt
keresek állandó munkára.
Kovács Ferenc kovács-
mester, Bogotevo. 8004

Laboda
(spenat)
ezidei aratás,
valamint
egyéb őszi ve-
teményeket
ajánl
(Védjegy)
SEVER & COMP. Ljubljana
Kérjének árajánlatokat 8048

Fiatal borbélysegéd állan-
dó alkalmazást nyerhet
ellátással és 250 dinár fi-
zetéssel Fradl Adám bor-
bély. Apatin. Fő-utca.
8006

Gépész, aki már nagyobb
üzemben dolgozott, stabil
gőzgépezelő vizsgával
állandó alkalmazást tal-
hat. Csak írásbeli ajánla-
tot »Masinist 78« jelige
alatt az Intertklam d. d.
Zagreb, 1-78 továbbít.
8010

»Danica« Industrija cipelo-
Pozorišna ul. 2. felv. sz
gyakorlott női munkáso-
kat, ragasztót és felső-
részkészítéshoz, fiu vagy
leány tanoncot.
8067

Eladói állást keresek téz-
lagvárbá, esetleg azonnal-
ra, jó bizonyítvánnyal el-
látott érettmester, min-
den szakmában járatos, jó-
zan. Leveleket »Mester«
jelzésre a kiadóhivatal to-
vábbít.
8027

Figyelem! Szerződés nél-
küli artisták és artistanők:
Nézőszámok, akrobaták,
énekes és táncosnők, ha-
szerződést kaphatnak ál-
landóan, október 1-től az
esézs téli szezonra. Aján-
latok; Neszmélyi a MA.
bizalmi címére küldendő.
Vel.-Beckerek Balkan Ki-
no.
7972

PERO VUKOVIC
UJONNAN MEGNYILT
DIVATÁRUHÁZA
SUBOTICA, HUSPIAC

82 } DINÁR 130 cm széles
78 }
74 }
86 dinár 140 cm széles köpeny és télikabát
tishta gyapju ruhakelmék
divatos, új szinek és minták
tishta gyapju kelme minden színben

Legujabb selymek. — Óriási választék. — Jutányos ár.